

Projekt

z dnia 15 listopada 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

Wójt
Miroslaw Golanko

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY ZIELONKI**

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zielonki na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 oraz art. 7 ust.1 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 2 ust. 3, art. 10, art. 176 pkt 1), art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) Rada Gminy Zielonki stanowi, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Zielonki na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zielonki.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 roku.
- § 4. Uchwała podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Zielonki.

Przewodniczący Rady
Gminy

Tadeusz Łysek

Dyrektor Ośrodka
mgr Magdalena Rajska

Załącznik

do uchwały Nr...../2024

Rady Gminy Zielonki

z dnia.....

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY ZIELONKI NA LATA 2025 - 2027

Zielonki 2024

Spis treści:

Wstęp	3
I. Podstawa prawna.....	4
II. Diagnoza sytuacji rodziny i dzieci na terenie Gminy Zielonki.....	5
1. Charakterystyka demograficzna i społeczna Gminy Zielonki	5
2. Sytuacja rodziny i dziecka w Gminie Zielonki.....	6
3. Wsparcie udzielane rodzinom w Gminie Zielonki	30
4. Zasoby wspierające rodzinę i dziecko w Gminie Zielonki.....	45
5. Analiza SWOT	46
III. Cele i zadania programu	50
IV. Podsumowanie, Monitoring i Ewaluacja	67
Załącznik 1: Karta monitoringu.....	68
Załącznik 2: Ankieta dotycząca sytuacji rodzin z terenu gminy Zielonki	69
Załącznik 3: Ankieta dla uczniów.....	76

Wstęp

„Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”.

art. 18. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

„Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka.”

Jan Paweł II

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych, których obowiązkiem jest zapewnienie im opieki i odpowiednich warunków do harmonijnego rozwoju. W związku z powyższym niezwykle ważne jest otoczenie rodziny należytą uwagą i troską. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2024 poz. 177 z późn.zm.), zgodnie z art. 176 pkt 1 obliguje gminy do realizacji zadania jakim jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Przepisy ww. ustawy wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania. W pierwszym z nich kładzie się nacisk na wsparcie rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, w drugim natomiast na zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki wychowywania dziecka przez rodziców.

Niniejszy dokument zawiera diagnozę sytuacji rodzin zamieszkujących teren gminy Zielonki. Przetawia analizę badań ankietowych dotyczącą zjawisk występujących w ogniskach domowych oraz istotne obszary problemowe związane z funkcjonowaniem dzieci oraz ich rodziców. Ukazuje także formy wsparcia rodziny (pieniężne i niepieniężne) realizowane w ubiegłych latach na terenie gminy Zielonki. Pozyskane wyniki badań w połączeniu ze zrealizowaną dotychczas pomocą, stają się punktem wyjścia do planowania dalszych działań, odpowiadających na potrzeby i mających na celu kompleksowe wsparcie rodzin z terenu gminy Zielonki w kolejnych latach. W oparciu o powyższe opracowany został Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Zielonki na lata 2025–2027, którego założeniem jest tworzenie warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny i wychowywania dzieci w rodzinach oraz przywracania rodzinom zdolności do przewyżczania ich problemów opiekuńczo-wychowawczych, przy współpracy różnych instytucji, stawiających w centrum zainteresowania dobro rodziny i dziecka. Dla celów Programu przyjęto definicję

rodziny wskazaną w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej, w którym definiuje się rodzinę jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy – małżeństwa ani więzi pokrewieństwa.

I. Podstawa prawna

Zadania dotyczące wspierania rodziny, uwzględnione przy opracowywaniu Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zielonki na lata 2025-2027 regulują następujące akty prawne:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (tekst jednolity Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.)
- 2) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2024 poz. 177 z późn. zm.)
- 3) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (tekst jednolity Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.)
- 4) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 2809 z późn. zm.)
- 5) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1465 z późn. zm.)
- 6) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1283 z późn. zm.)
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2024 poz. 424 z późn. zm.)
- 8) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 2151 z późn. zm.)
- 9) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 1939 z późn. zm.)
- 10) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2023 poz. 1923 z późn. zm.)
- 11) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tekst jednolity Dz. U. 2024 poz. 1576 z późn. zm.)

- 12) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. 2024 poz. 323 z późn. zm.)
- 13) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1512 z późn. zm.)
- 14) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz.U. 2023 poz. 1335 z późn. zm.)
- 15) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. 2023 poz. 1993 z późn. zm.)

II. Diagnoza sytuacji rodziny i dzieci na terenie Gminy Zielonki

Diagnozę przeprowadzono na podstawie analizy danych zastanych, pochodzących z dorocznych okresowych sprawozdań sporządzanych przez instytucje związane z terenem gminy Zielonki, danych pochodzących z informacji zawartych w kartach monitoringu Programu Wspierania Rodziny opracowanego na lata 2022-2024 oraz w oparciu o przeprowadzone badanie ankietowe wśród uczniów klas IV-VIII szkół znajdujących się na terenie gminy Zielonki a także przeprowadzone badanie ankietowe adresowane do mieszkańców i pracowników instytucji znajdujących się na terenie gminy Zielonki.

1. Charakterystyka demograficzna i społeczna Gminy Zielonki

Gmina Zielonki położona jest w województwie małopolskim w powiecie krakowskim. Zajmuje powierzchnię 48,59 km². Jest gminą, w skład której wchodzi 19 sołectw (Batowice, Bibice, Bosutów–Boleń, Brzozówka, Dziekanowice, Garlica Duchowna, Garlica Murowana, Garliczka, Grębynice, Januszowice, Korzkiew, Osiedle Łokietka, Owczary, Pękowice, Przybysławice, Trojanowice, Węgrzce, Wola Zachariaszowska, Zielonki.).

Na przestrzeni lat można zaobserwować przyrost ludności w gminie Zielonki. Według danych Urzędu Gminy w 2021 roku Gmina liczyła 23 426 mieszkańców, w 2022 r. 23 770 osób, zaś w 2023 roku 24 362 mieszkańców (dane na dzień 31 grudnia każdego roku). Według stanu na dzień 31.12.2023 r. 12546 osób spośród mieszkańców gminy Zielonki to kobiety, natomiast 11816 osób to mężczyźni. Stąd wynika, że kobiety stanowiły 51,5 %, a mężczyźni 48,5% ogółu mieszkańców. Ponadto należy zaznaczyć, że ponad 70% mieszkańców gminy Zielonki (17685 osoby) to osoby w wieku produkcyjnym. Dzieci i młodzież do 19 roku życia to około 30% mieszkańców (7295 osób). Natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 18% mieszkańców Gminy (4444 osób). Taka tendencja utrzymuje się na przestrzeni ostatnich lat.

Gmina Zielonki jest gminą wiejską, jednak już ze znaczną zabudową o charakterze podmiejskim. Bliskość miasta Krakowa, dobrze rozwinięta sieć dróg, dogodna komunikacja oraz rozwinięta infrastruktura techniczna powodują duży ruch budowlany i migracje ludności z miasta na obszary wiejskie z zabudową podmiejską. Oprócz dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej, duży nacisk kładzie się tutaj na rozwój infrastruktury społecznej.

Na terenie gminy Zielonki silnie rozwinięty jest sektor prywatnej przedsiębiorczości, głównie usługowej i handlowej. Dynamiczny wzrost działalności gospodarczej przyczynia się do znacznego ograniczenia bezrobocia. Według stanu na 31 grudnia 2023 roku stopa bezrobocia w gminie Zielonki wyniosła 1,14 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Zielonki wynosiła 278 osób w tym 50,36% stanowili mężczyźni, a 49,64% kobiety.

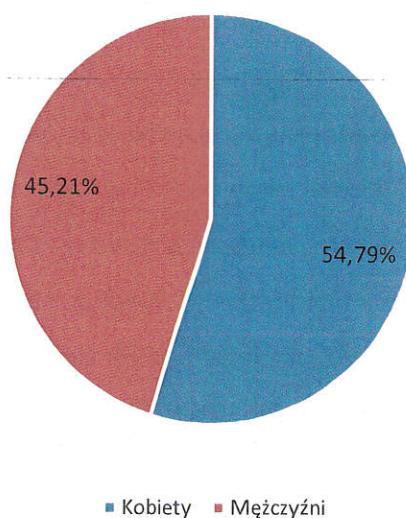
2. Sytuacja rodziny i dziecka w Gminie Zielonki

Niniejsza analiza sytuacji dziecka i rodziny w środowisku lokalnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w okresie od czerwca do września 2024 roku. Badania prowadzone były wśród dorosłych mieszkańców Gminy w liczbie 72 i przedstawicieli instytucji z terenu Gminy, którzy na co dzień pracują z rodzinami – w tej części badania wzięło udział 29 osób. Ponadto przeprowadzono badania ankietowe wśród uczniów klas IV-VIII szkół zlokalizowanych na terenie gminy Zielonki – w tej części badania wzięło udział 483 osoby. Poruszane w badaniu zagadnienia dotyczyły wybranych problemów związanych z sytuacją rodziny i dziecka w gminie Zielonki. Ankiety były anonimowe, gdzie zawarte zostały pytania zamknięte, półotwarte i otwarte z możliwością dopisania własnych przemyśleń. W poszczególnych pytaniach respondenci mieli możliwość wyboru kilku odpowiedzi. Analiza wyników pozwoli określić aktualny obraz rodziny i dziecka w gminie Zielonki.

Poniższe wykresy i tabele obrazują podstawowe informacje o osobach biorących udział w badaniach ankietowych.

Zarówno dorośli respondenci, jak i młodzież oraz dzieci biorący udział w badaniach zostali zapytani o płeć. Z uzyskanych informacji wynika, że 320 osób to kobiety, a 264 to mężczyźni. Poniższy wykres obrazuje jak procentowo rozkłada się udział kobiet i mężczyzn w przeprowadzonym badaniu ankietowym.

Wykres 1. Podział ankietowanych ze względu na płeć

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Dorośli spośród respondentów (grupa 101 osób), zostali zapytani o podstawowe informacje takie jak: wiek, wykształcenie, stan cywilny oraz czy reprezentują instytucję lub są mieszkańcami Gminy. Poniższe tabele (numery od 1 do 4) prezentują pozyskane w tych zakresach wyniki.

Tabela 1. Wiek dorosłych respondentów

Wyszczególnienie	Liczba osób	%
18-30	4	3,96%
31-45	63	62,38%
46-60	29	28,71%
61 i więcej	5	4,95%
Suma:	101	100%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Największa grupa respondentów to ludzie dojrzały w wieku od 31-60 lat, szczególnie chętnie w badaniu uczestniczyli 30-45 latkowie.

Tabela 2. Wykształcenie dorosłych respondentów

Wyszczególnienie	Liczba osób	%
podstawowe	0	0%
zawodowe	1	0,99%
średnie	15	14,85%
wyższe	85	84,16%
Suma	101	100%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Respondenci w większości mogli pochwalić się uzyskaniem wyższego wykształcenia.

Tabela 3. Stan cywilny dorosłych respondentów

Wyszczególnienie	Liczba osób	%
zamężna/żonaty	78	77,23%
panna/kawaler	10	9,90%
rozwidziona/rozwidziony	9	8,91%
wdowa/wdowiec	1	0,99%
w związku nieformalnym	3	2,97%
Suma	50	100%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Mieszkańcy gminy Zielonki, jak również przedstawiciele instytucji znajdujących się na terenie gminy Zielonki, którzy brali udział w badaniu pozostają w związkach matżeńskich. Ponad 77% respondentów wskazało taką odpowiedź.

Tabela 4. Dorośli biorący udział w ankiecie

Wyszczególnienie	Liczba osób	%
mieszkaniec Gminy	72	71,29%
reprezentant instytucji	29	28,71%
Suma	101	100%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Przytłaczającą większość respondentów stanowili mieszkańcy gminy Zielonki.

Natomiast badana młodzież i dzieci (grupa 483 uczniów klas IV-VIII uczęszczających do szkół na terenie gminy Zielonki) zostali zapytani o podstawowe informacje dotyczące składu rodziny, z którą zamieszkują, liczebność dzieci w rodzinie, pracę podejmowaną przez rodziców/opiekunów. Oto jak rozkładają się odpowiedzi:

Tabela 5. Wspólne zamieszkiwanie

Wyszczególnienie	liczba osób	%
z rodzicami	416	86,13%
z jednym z rodziców biologicznych i macochą lub ojczymem	18	3,72%
tylko z mamą	36	7,45%
tylko z tatą	4	0,83%
z dalszą rodziną	1	0,21%
w rodzinie zastępczej lub domu dziecka	0	0%
inne	8	1,66%
Suma:	483	100%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Jak wynika z przytoczonych danych 86,13 % badanych wskazało, że mieszka z obojgiem rodziców. Niespełna 8% respondentów wskazało, że na co dzień opiekuje się nimi tylko matka.

Tabela 6. Posiadanie rodzeństwa

Wyszczególnienie	liczba osób	%
nie, jestem jedynym dzieckiem	76	15,73%
tak, mam jednego brata lub siostrę	298	61,70%
tak, mam 2 lub więcej rodzeństwa	109	22,57%
Suma:	483	100%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Ponad 84% respondentów wskazało, że wychowuje się w rodzinach wraz z rodzeństwem jednym, bądź kilkorgiem.

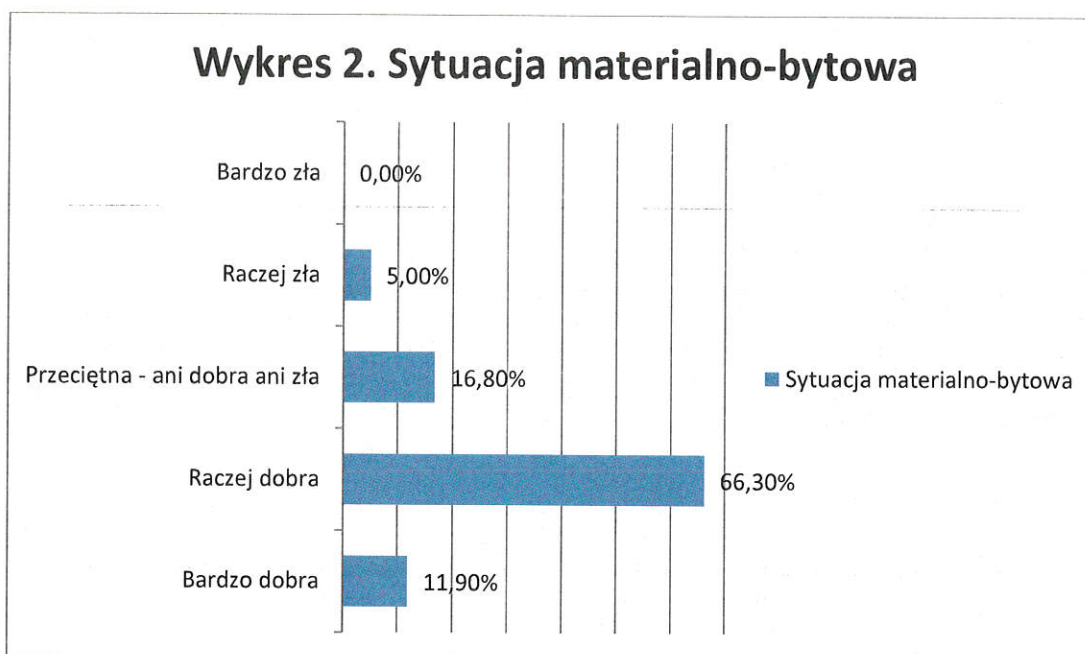
Tabela 7. Praca rodziców

Wyszczególnienie	liczba osób	%
żadne z rodziców nie ma pracy stałej, są bezrobotni	2	0,41%
jedno z rodziców posiada stałą pracę	63	13,04%
oboje posiadają stałą pracę	386	79,92%
jedno z rodziców ma stałą pracę, drugie dorywczą	24	4,97%
jedno z rodziców pracuje za granicą	8	1,66%
Suma:	483	100%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Podobnie przedstawia się sytuacja zatrudnienia rodziców. Ponad 84% uczniów szkół gminy Zielonki – respondentów ankiety wskazało, że przynajmniej jedno z rodziców posiada stałą pracę

Kolejne pytanie dotyczyło oceny sytuacji materialno-bytowej mieszkańców gminy Zielonki. Odpowiedzi dorosłych respondentów obrazuje poniższy wykres.

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Jak wynika z powyższego wykresu ponad ¾ ankietowanych dorosłych ocenia pozytywnie sytuację materialno-bytową rodzin z terenu Gminy (wybrali odpowiedzi: „Raczej dobra” lub „Bardzo dobra”). Jedyne znikoma liczba osób wskazała, że sytuacja materialno-bytowa rodzin jest zła.

W kolejnym pytaniu ankiety skierowanej do dorosłych respondentów poproszono o wskazanie najczęściej występujących problemów w rodzinach zamieszkujących teren gminy Zielonki. Na poniższym zestawieniu można zobaczyć jak rozłożyły się odpowiedzi. Dla porównania zawarto także odpowiedzi z analogicznego pytania ankiety z 2021 roku (wówczas w badaniu wzięło udział 50 ankietowanych).

Tabela 8. Najczęściej występujące problemy w rodzinach

Wyszczególnienie	2021 rok		2024 rok	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Oslabienie więzi rodzinnych	23	46%	42	41,6%
Brak umiejętność komunikacji	31	62%	69	68,3%
Brak pozytywnych wzorców – dziedziczenie negatywnego stylu życia	18	36%	43	42,6%
Niezaradność życiowa	8	16%	32	31,7%
Brak poczucia stabilizacji w rodzinach	8	16%	21	20,8%

Kariera zawodowa rodziców, brak czasu dla dzieci	26	52%	61	60,4%
Brak umiejętności funkcjonowania w środowisku, izolacja, marginalizacja	5	10%	22	21,8%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	5	16%	32	31,7%
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	1	2%	10	9,9%
Niewystarczające dochody, ubóstwo	11	22%	27	26,7%
Trudności mieszkaniowe	3	6%	21	28,8%
Uzależnienia (np. alkohol, narkotyki, komputer)	26	52%	50	49,5%
Przemoc domowa	13	26%	31	30,7%
Bezrobocie, brak pracy	7	14%	13	12,9%
Konieczność wyjazdu za granicę w poszukiwaniu pracy	3	6%	12	11,9%
Niepełnosprawność lub długotrwała choroba	2	4%	22	21,8%
Wielodzietność	2	4%	12	11,9%
Rodzina niepełna	7	14%	26	25,7%
Inne	0	0%	4	4%

*Suma wartości przekracza 100%, gdyż badani mieli możliwość zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Do najważniejszych problemów, które najczęściej dotykały rodziny, respondenci w badaniu w 2024 roku zaliczyli: brak umiejętności komunikacji, zaangażowanie rodziców w karierę zawodową i przełożenie spraw dziecka i rodziny na dalszy plan, uzależnienia, osłabienie więzi rodzinnych, brak pozytywnych wzorców – dziedziczenie negatywnego stylu życia. Proszę zauważyć, że te same pięć opcji odpowiedzi zostało uznane za najistotniejsze także podczas badania w 2021 roku. Zmiana zaszła jedynie w częstotliwości wyboru konkretnych typów odpowiedzi. Zjawisko uzależnień w rodzinach w ocenie badanych jest mniej więcej na tym samym poziomie, co przy badanych przeprowadzonych w 2021 r. Z kolei w innych wyszczególnieniach zauważono tendencje wzrostowe. Mowa tutaj między innymi o niezaradności życiowej (wzrost z 16% do 31,7%). Taka sama sytuacja dotyczy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, który odnotował taki sam wzrost. Podobne tendencje dotyczą trudności mieszkaniowych (wzrost z 6% w 2021 roku do 28,8% w 2024 roku)

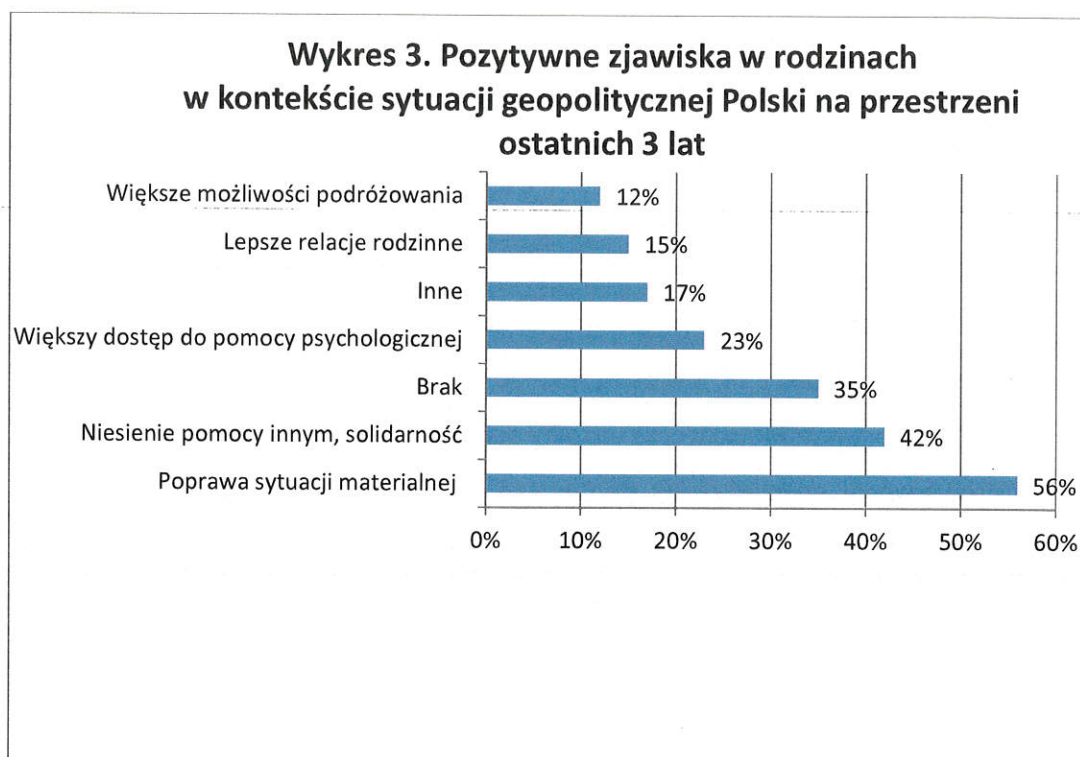
oraz zjawisko niepełnosprawności lub długotrwałej choroby w rodzinie (wzrost z 4% w 2021 roku do 21,8% 2024 roku. Istotny wzrost odnotowało również zjawisko braku umiejętności funkcjonowania w środowisku, izolacja, marginalizacja (wzrost z 10% w 2021 roku do 21,8% w 2024 roku). Dodatkowo zjawisko wielodzietności oraz wychowanie w rodzinie niepełnej odnotowały tendencje wzrostowe w występujących problemach rodziny. Ponadto jak pokazują wyniki badań można mówić o spadku intensywności zjawiska bezrobocia i braku pracy (spadek z 14 % w 2021 roku do 12,9% w 2024 roku).

Należy także zauważyć, że wzrosty odnotowały również trzy inne zjawiska: bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego (z 2% w 2021 roku do 9,9% w 2024 roku), konieczność wyjazdu za granicę w poszukiwaniu pracy (z 6% w 2021 roku do 11,9% badanych w 2024 roku). Lekki wzrost odnotowało również zjawisko przemocy domowej, w obecnych badaniach ten problem wskazuje 30,7% badanych w odniesieniu do 26% ankietowanych w badaniach z 2021 roku.

Odpowiedzi dotyczące problemów osłabienia więzi rodzinnych utrzymują się na stałym poziomie (46% w 2021 roku i 41,6% w 2024 roku). Również problem braku poczucia stabilizacji życia w ocenie ankietowanych utrzymuje się na podobnym poziomie (16% w 2021 roku i 20,8% w 2024 roku). Taka sama sytuacja dotyczy również niewystraczających dochodów i ubóstwa (22% w 2021 roku i 26,7% w 2024 roku).

W badaniu w 2024 roku zostały zawarte nowe problemy takie jak: brak poczucia sensu życia (12,9% badanych) oraz lęk o przyszłość związany z sytuacją geopolityczną (20,8% ankietowanych), co wskazuje na rozszerzenie wachlarza problemów występujących w rodzinie na terenie gminy Zielonki. Brak poczucia sensu życia, dotyczący 12,9% badanych, może świadczyć o nasileniu problemów egzystencjalnych i trudności w odnalezieniu motywacji w codziennym życiu. Z kolei 20,8% osób wyrażających lęk związany z sytuacją geopolityczną wskazuje na wzrastający wpływ globalnych napięć na poczucie bezpieczeństwa. Niepewność związana z przyszłością oraz obawy o stabilność międzynarodową przekładają się na wyraźny stres jednostek i ich rodzin. Nadmienić należy, że w badaniu w 2024 roku pojawiły się także inne odpowiedzi takie jak np.: nadopiekuńczość rodziców czy depresja.

W następnej kolejności dorośli ankietowani zostali poproszeni, w otwartych pytaniach, o podzielenie się obserwacjami odnośnie pozytywnych i negatywnych zjawisk występujących w rodzinach, w kontekście sytuacji geopolitycznej Polski. Na poniższym wykresie znalazły się odpowiedzi najczęściej udzielane spośród 101 uzyskanych ankiet:

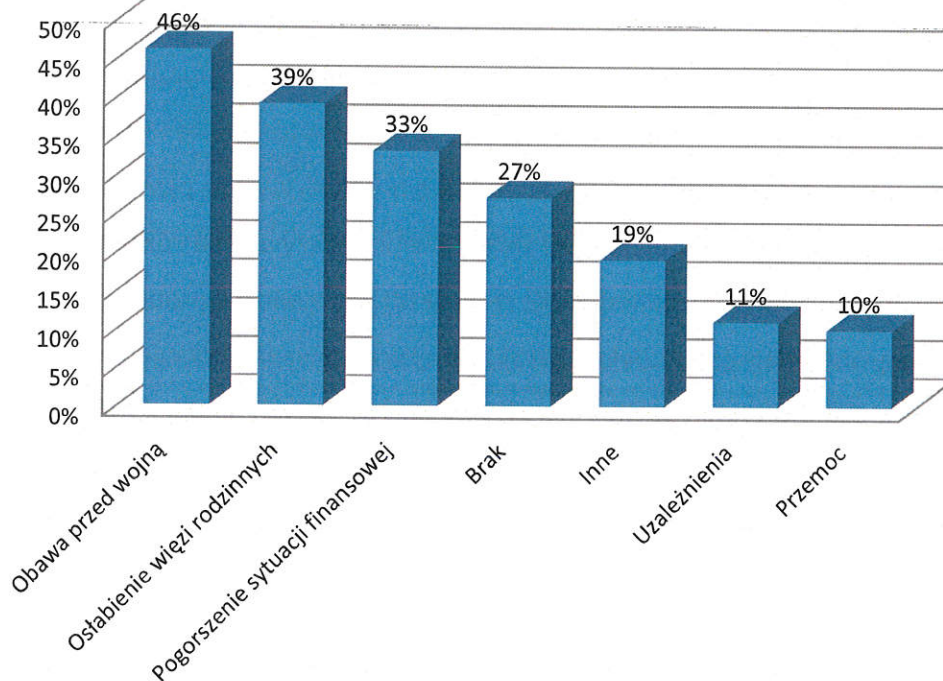

*Suma wartości przekracza 100%, gdyż badani mieli możliwość wskazania dowolnej ilości odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Mniej więcej co drugi ankietowany do pozytywnych aspektów dotyczących życia rodzin z terenu gminy Zielonki, związanych z sytuacją geopolityczną Polski, zaliczył poprawę sytuacji materialnej (56% respondentów dostrzegło takie zjawisko). Wysoko uplasowało się również niesienie pomocy innym, solidarność z innymi (42% ankietowanych wymieniło to jako pozytywne zjawisko). W wypowiedziach ankietowanych można było dostrzec, że ww. odpowiedzi związane są z pomocą niesioną przez Polskę, w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy. Stosunkowo duży odsetek osób (35%) nie potrafił wskazać żadnego pozytywnego zjawiska, które pojawiło się lub nasiliło w związku z sytuacją geopolityczną. W wymienianych odpowiedziach pojawiały się również lepsze relacje rodzinne (15% ankietowanych) oraz większe możliwości podróżowania (12% badanych). Ankietowani wymieniali również inne pozytywne zjawiska, które zostały zawarte w podgrupie „inne” i wynoszą one 17% wszystkich odpowiedzi udzielanych przez badanych.

Wykres 4. Negatywne zjawiska w rodzinach w kontekście sytuacji geopolitycznej Polski na przestrzeni ostatnich 3 lat

*Suma wartości przekracza 100%, gdyż badani mieli możliwość wskazania dowolnej liczby odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Respondenci najczęściej wskazywali negatywne zjawiska dotyczące rodzin pojawiające się lub nasilające w związku z sytuacją geopolityczną Polski na przestrzeni ostatnich 3 lat takie jak: obawa przed wojną, osłabienie więzi rodzinnych i pogorszenie sytuacji finansowej. Najczęściej wskazywaną odpowiedzią przed ankietowanymi była obawa przed wojną (46% badanych). Wyniki ankiety pokazują, że główną obawą społeczeństwa jest ryzyko wojny. Dominacja tego lęku sugeruje potrzebę zwiększenia poczucia bezpieczeństwa poprzez działania informacyjne i edukacyjne, które pomogą lepiej zrozumieć sytuację oraz uspokoić niepokoje społeczne. Drugą najczęściej wskazywaną odpowiedzią było osłabienie więzi rodzinnych (39% badanych). Uzyskane odpowiedzi mogą być powiązane ze zmianami, jakie zachodzą we współczesnym stylu życia, gdzie praca, presja i szybkie tempo codziennych obowiązków ograniczają czas spędzany w gronie najbliższych. Sytuacja geopolityczna zdaniem

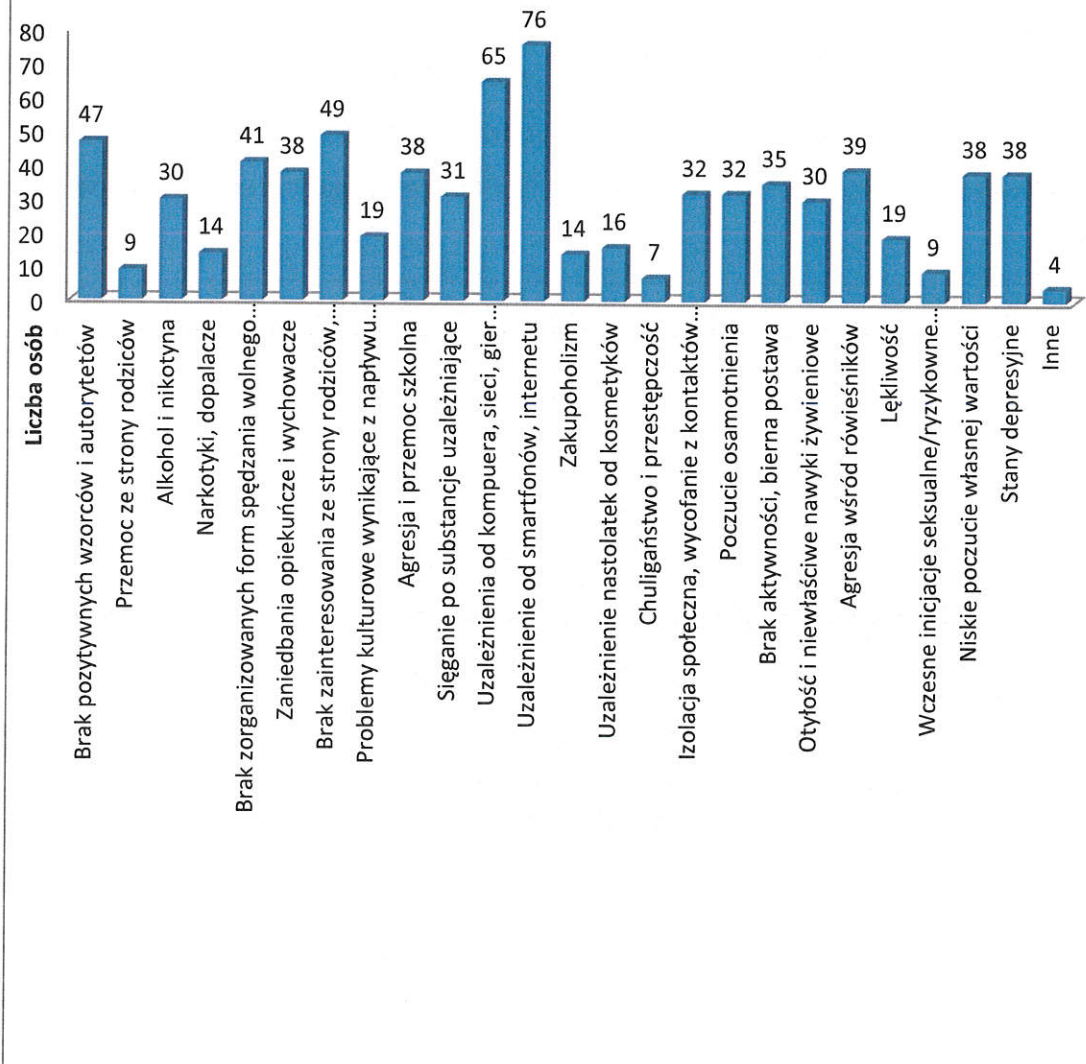
33% badanych wpłynęła również negatywnie w taki sposób, że pogorszyła się sytuacja finansowa rodzin. Świadczy to o szerokim odczuwaniu skutków zewnętrznych zawirowań, takich jak konflikty, napięcia polityczne czy gospodarcze, które mogą prowadzić do wzrostu cen, niestabilności zatrudnienia oraz rosnącej inflacji. Niepełna 30% badanych nie zauważyła negatywnych zjawisk w rodzinach związanych z sytuacją geopolityczną Polski. Ankietowani wskazywali również na inne odpowiedzi, które zawarte zostały w kolumnie „Inne” i wynoszą 19% wszystkich odpowiedzi. Kolejnym zjawiskiem wskazywanym przez 11% badanych były uzależnienia. Wymieniając to zjawisko ankietowani wskazywali na różne rodzaje uzależnień (alkohol, Internet, telefon), co wskazuje, że uzależnienia stanowią problem społeczny i jest on zauważalny na terenie gminy Zielonki. Najczęściej wskazywaną odpowiedzią była przemoc (10% badanych). Być może ankietowani nie zauważają związku pomiędzy sytuacją geopolityczną Polski na przestrzeni ostatnich 3 lat a problem przemocy, zarówno w środowisku domowym jak i szkolnym. Nie zmienia to jednak faktu, że problem przemocy był wskazywany mniej więcej w co 10 odpowiedzi.

Warto dodać, że spośród dorosłych respondentów 53,5% uważa, że problemy rodzin z terenu gminy Zielonki na przestrzeni ostatnich 3 lat nasiliły się. Jedynie 10,9% ankietowanych oceniło, że problemy zmniejszyły się na przestrzeni ostatnich 3 lat. Natomiast 35,6% ankietowanych uważa, że problemy mieszkańców utrzymują się na stałym poziomie. Prawdopodobne jest, że takie spojrzenie na problemy rodzin z terenu gminy Zielonki koreluje ze zjawiskiem konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy oraz obawy mieszkańców o bezpieczeństwo kraju.

W kolejnym pytaniu ankiety, dorośli respondenci wskazywali na najczęściej występujące negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży na terenie gminy Zielonki, co przedstawia poniższe zestawienie.

Wykres 5. Negatywne zjawiska dotyczące dzieci i młodzieży

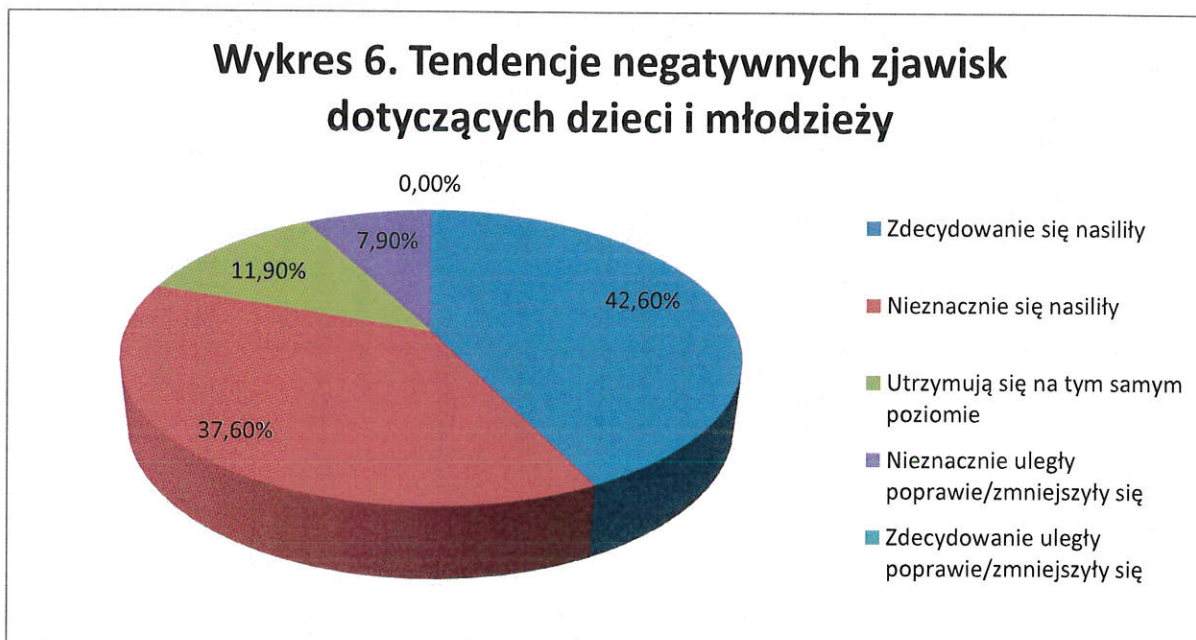
Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

*Suma wartości przekracza 100%, gdyż badani mieli możliwość wskazania dowolnej liczby odpowiedzi

W oparciu o zebrane dane najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży to: uzależnienie od smartfona i Internetu (uważa tak 75,2% badanych dorosłych) oraz uzależnienie od komputera, sieci, gier komputerowych (64,4%), co wskazuje na bardzo duży problem uzależnień związanych z nową technologią wśród dzieci i młodzieży. Kolejnym bardzo często wskazywanym zjawiskiem przez respondentów był brak zainteresowania ze strony rodziców/opiekunów dzieci (48,5%) oraz brak pozytywnych wzorców i autorytetów (46,5%). Wysoko uplasował się również brak zorganizowanych form

spędzania wolnego czasu (40,6%). Z kolei najrzadziej wskazywane zjawiska to: chuligaństwo i przestępczość (6,9%), przemoc ze strony rodziców (8,9%) oraz wczesne inicjacje seksualne (również 8,9%).

Należy w tym miejscu także podkreślić, iż 80,2% ankietowanych uważa, że negatywne zjawiska dotyczące dzieci i młodzieży mają tendencję wzrostową. Respondenci udzielili odpowiedzi: „nieznacznie się nasiliły” lub „zdecydowanie się nasiliły”. Jedynie 7,9% ankietowanych ocenia, że tendencja tych negatywnych zjawisk jest malejąca. Podczas, gdy 11,9% uważa, że utrzymuje się przez ostatnie lata na stałym poziomie. Obrazuje to poniższy wykres.

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

W dalszej części badania zapytano respondentów jakie działania należy podjąć, aby ograniczyć lub zapobiegać występowaniu problemów w rodzinach. Poniższe zestawienie pozwoli przyglądnąć się jak rozkładały się odpowiedzi ankietowanych.

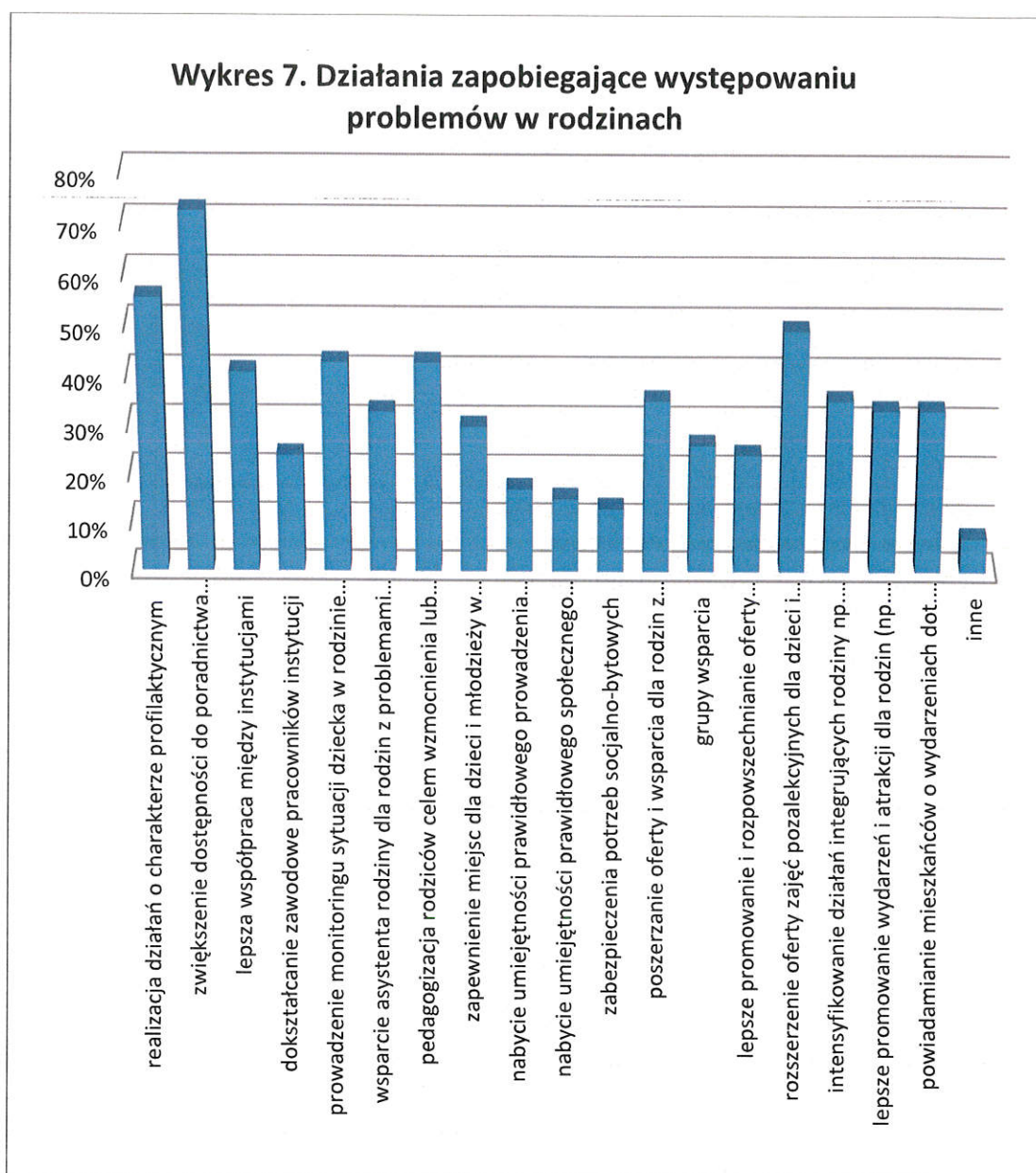
Tabela 9. Działania służące zapobieganiu problemom w rodzinach

Wyszczególnienie	Liczba osób	%
realizacja działań o charakterze profilaktycznym	56	55,4%
zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego	73	72,3%
lepszą współpracę między instytucjami działającymi na rzecz rodziny	41	40,6%

dokształcanie zawodowe pracowników instytucji współpracujących w obszarze pomocy rodzinie	24	23,8%
prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	43	42,6%
wsparcie asystenta rodzin dla rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi	33	32,7%
pedagogizacja rodziców celem wzmocnienia lub nabycia prawidłowych umiejętności opiekuńczo-wychowawczych (m.in. warsztaty, szkolenia)	43	42,6%
zapewnienie miejsc dla dzieci i młodzieży w Placówkach Wsparcia Dziennego	30	29,7%
działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia przez rodziców prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego	17	16,8%
działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia prawidłowych umiejętności społecznego funkcjonowania	15	14,9%
działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb socjalno-bytowych	13	12,9%
poszerzanie oferty i wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnością	35	34,7%
grupy wsparcia	26	25,7%
lepsze promowanie i rozpowszechnianie oferty pomocowej dla rodzin wśród mieszkańców gminy Zielonki	24	23,8%
rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	49	48,5%
intensyfikowanie działań integrujących rodziny np. pikniki, festyny, turnieje rodzinne	35	34,7%
lepsze promowanie wydarzeń i atrakcji dla rodzin (np. festyny) oraz miejsc organizujących atrakcyjne zajęcia dla dzieci i młodzieży	33	32,7%
powiadamianie mieszkańców o wydarzeniach dot. rodzin (dla chętnych)	33	32,7%
inne	7	7%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

*Suma wartości przekracza 100%, gdyż badani mieli możliwość zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne.

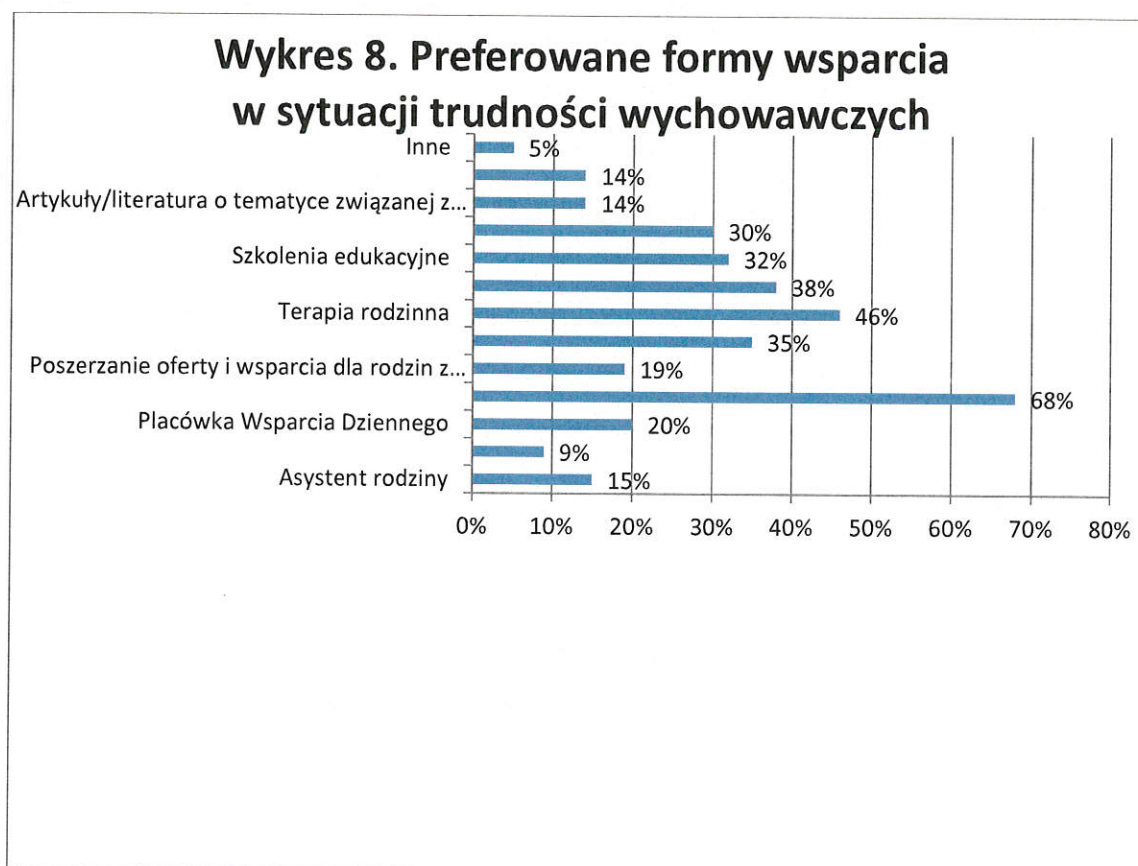
*Suma wartości przekracza 100%, gdyż badani mieli możliwość zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi

W oparciu o analizę powyższych tabeli oraz wykresu można zauważyć, że najczęściej wybieranymi przez ankietowanych odpowiedziami były: zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (72,3%), realizacja działań o charakterze profilaktycznym (55,4%), rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (48,5%). Wysoko uplasowały się również: prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem (42,6%) oraz pedagogizacja rodziców celem wzmocnienia lub nabycia prawidłowych umiejętności opiekuńczo-wychowawczych (42,6%).

Warto nadmienić, że podczas badania przeprowadzonego w 2021 roku w celach diagnozy sytuacji rodzin na terenie gminy Zielonki wskazano, że do najistotniejszych działań mających ograniczyć i zapobiec występowaniu problemów w rodzinach należą: realizacja działań o charakterze profilaktycznym, rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.

Stąd porównując wyniki z badań ankietowych z 2024 roku oraz z 2021 roku można zauważyć, że utrzymuje się stały trend, jeśli chodzi o działania, które w opinii badanych najmocniej przyczynić mogą się do poprawy sytuacji rodzin z terenu gminy Zielonki, jedynym wyjątkiem jest spory wzrost dotyczący zwiększenia dostępności do poradnictwa specjalistycznego.

W kolejnym pytaniu ankiety respondenci zostali poproszeni o wybranie z listy odpowiedzi nt. form wsparcia, z których najchętniej by skorzystali w sytuacji trudności wychowawczych. W pytaniu można było wskazać dowolną liczbę odpowiedzi. Respondenci odpowiadali w następujący sposób:

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

*Suma wartości przekracza 100%, gdyż badani mieli możliwość zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi

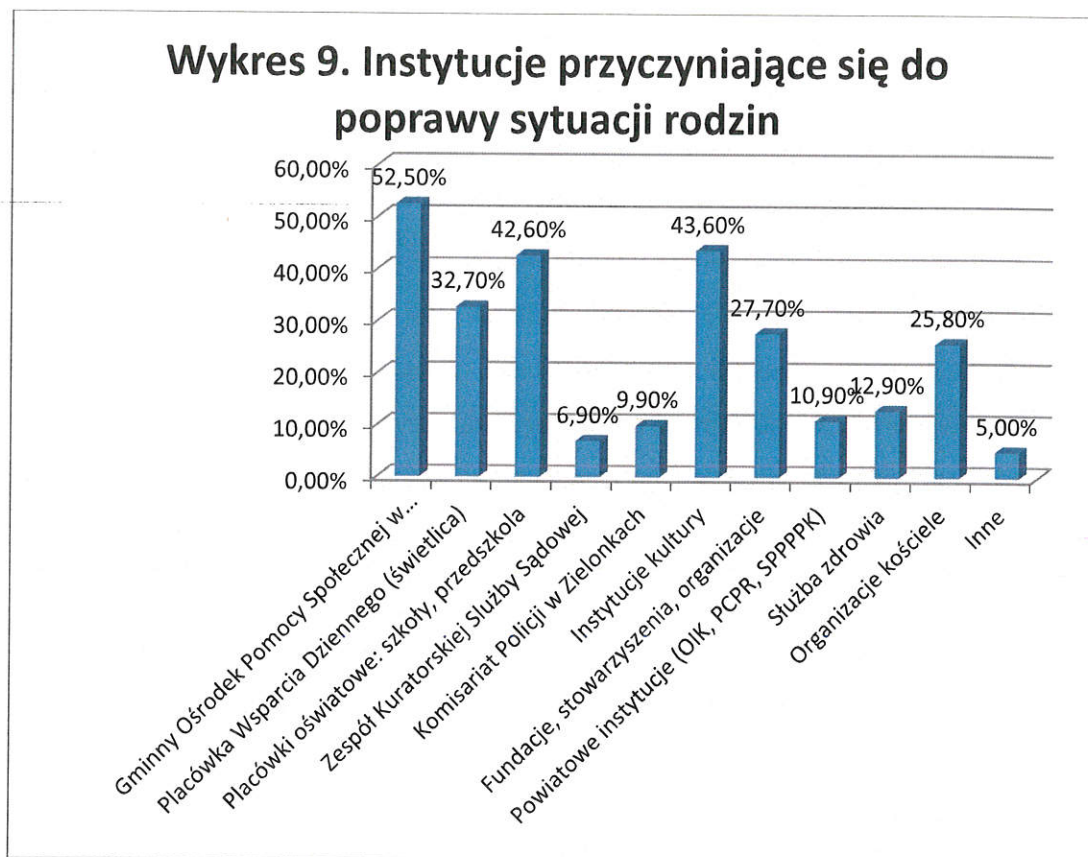
Opierając się na uzyskanych wynikach należy zauważyć, że 2/3 badanych (68%) w sytuacji trudności wychowawczych wybrałoby skorzystanie z indywidualnej pomocy psychologicznej/terapeutycznej/pedagogicznej. Natomiast 46% badanych chętnie skorzystałoby z terapii rodzinnej. Wysoko uplasowała się również chęć udziału w warsztatach doskonalących umiejętności wychowawcze (38% ankietowanych zgłosiłoby się na taką formę wsparcia). Najmniej przekonującymi dla ankietowanych formami wsparcia w sytuacji trudności wychowawczych są: rodzina wspierająca – jedynie 9% respondentów zdecydowałoby się na taki rodzaj pomocy, artykuły czy literatura o tematyce związanej z wychowaniem (14% ankietowanych wybrałoby taką formę wsparcia) oraz działania zmierzające do zabezpieczania potrzeb socjalno-bytowych (również 14%).

W odniesieniu do wyżej zebranych informacji poproszono respondentów, aby ocenili dostęp do wskazanych form wsparcia rodziny na terenie gminy Zielonki. Blisko 40% ankietowanych stwierdziło, że dostęp do wsparcia sytuuje się na przeciętnym poziomie – ani wysoko, ani nisko. Natomiast 17% respondentów oceniło dostęp „raczej wysoko” lub „zdecydowanie wysoko”. Z kolei 37% badanych stwierdziło zaś, że dostęp do form wsparcia rodziny dla mieszkańców Gminy jest na niskim poziomie (osoby te wybrały odpowiedzi: „raczej nisko” lub „zdecydowanie nisko”). Natomiast 8% badanych nie ma zdania na ten temat.

W oparciu o powyższe wyniki nasuwają się wnioski, że warto byłoby zadbać o poszerzenie oferty darmowego wsparcia dla mieszkańców Gminy skupiając się na opcjach preferowanych przez respondentów takich jak np.: indywidualne wsparcie psychologiczne, pedagogiczne lub terapeutyczne, warsztaty doskonalące umiejętności wychowawcze, terapia rodzinna. Być może istotne będzie tutaj skupienie się także na lepszym promowaniu i rozpowszechnianiu informacji na temat dostępnych form wsparcia rodziny, aby dotarły do szerszego grona odbiorców.

W dalszej części badania ankietowego poproszono respondentów o wskazanie instytucji i organizacji, które swoją działalnością mogą przyczynić się do poprawy sytuacji rodzin z terenu gminy Zielonki. Również w tym pytaniu badani mieli możliwość zaznaczenia wielu odpowiedzi, dlatego też suma wartości przekracza 100%. Dane przedstawione zostały na poniższym wykresie.

Wykres 9. Instytucje przyczyniające się do poprawy sytuacji rodzin

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

*Suma wartości przekracza 100%, gdyż badani mieli możliwość zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi

Podczas badania najczęściej wybieranymi przez respondentów instytucjami przyczyniającymi się do poprawy sytuacji rodzin były: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach (w obrębie którego funkcjonuje także Punkt Informacji i Wsparcia Rodziny w Zielonkach), Instytucje kultury (i tutaj m.in. Centrum Kultury, Promocji i Rekreacji w Zielonkach, Biblioteka), placówki oświatowe (w tym przedszkola i szkoły), Placówki Wsparcia Dziennego, fundacje i stowarzyszenia, oraz organizacje kościelne.

Dodatkowo respondenci zostali poproszeni, aby i w tym przypadku ocenić pomoc oferowaną przez wyżej wskazane instytucje. 41,6% badanych uważa, że instytucje te właściwie realizują swoje zadania (ankietowani wybierali odpowiedź „raczej dobrze” lub „bardzo dobrze”). Z kolei 24,8% badanych ocenia pomoc oferowaną przez instytucje jako „wystarczającą”. Natomiast 24,7% ankietowanych uważa, że instytucje niewłaściwie realizują działania związane z pomocą na rzecz mieszkańców gminy Zielonki (wybierali odpowiedzi „raczej źle” lub „źle”). Wśród odpowiedzi pojawiły się również głosy, które wskazywały na trudność w ocenieniu – taką odpowiedź wybrało 8,9% badanych.

Badane osoby miały możliwość, aby podzielić się swoimi propozycjami na podniesienie skuteczności działań na rzecz wspierania rodzin przez ww. instytucje. Wśród sugestii i uwag pojawiły się najczęściej kwestie dotyczące wsparcia specjalistów na terenie gminy w tym np. „szersza i dostępniejsza oferta pomocy psychologiczno-pedagogicznej i terapeutycznej”, „dostępność lekarza psychiatry na terenie gminy, więcej psychoterapii”, „większa dostępność indywidualnego wsparcia terapeutycznego na odpowiednim poziomie”, „wsparcie psychologiczne”, „dostępność psychologa”, „poradnie psychologiczne pedagogiczne na terenie gminy”, „objąć pomocą psychologiczną wszystkie dzieci”.

W głosach ankietowanych pojawiały się również kwestie dotyczące współpracy instytucji np.: „ściśła współpraca między instytucjami”, „współpracować”, „powinna występować współpraca pomiędzy oświatą, pomocą społeczną oraz samorządem”,

Ankietowani uważają, że warto także skupić się na edukowaniu rodziców „pedagogizować, szkolić rodziców w zakresie "Jak być autorytetem dla własnych dzieci", czy Jak budować autorytet rodzica”, „edukacja rodziców jeszcze przed pojawieniem się dziecka oraz intensywnie od momentu pojawienia się dziecka.”, „edukowanie”, „należy rodziny edukować, jak wspierać dzieci, jak z nimi rozmawiać.”, „edukować rodziny wielodzietne” oraz pracowników: „więcej szkoleń o interwencjach w obecnych problemach młodzieży”, „zapewnić pracownikom udział w szkoleniach, warsztatach”, „szkolenia pracowników zajmujących się pracą z rodzinami”, „szkolenia”, „bardzo dobrym rozwiązaniem byłoby, podnosić kwalifikacje nauczycieli”. Pojawiały się również głosy sugerujące potrzebę zatrudnienia większej ilości asystentów rodziny oraz większej ilości wykwalifikowanych pracowników w instytucjach pomocowych oraz zapewnienie im odpowiedniego wynagrodzenia.

Ponadto w opinii ankietowanych ważne są działania integrujące społeczność lokalną: „spotkania integracyjnie niekoniecznie tylko starszych ludzi”, „zdecydowanie zwiększenie: wydarzeń i atrakcji dla rodzin (np. festyny) oraz miejsc organizujących atrakcyjne zajęcia dla dzieci i młodzieży”, „ imprezy integracyjne łączące rodziny”, „więcej zajęć bezpłatnych dla dzieci”, „zajęcia edukacyjno dydaktyczne dla dzieci plus nacisk na naukę języków obcych ”, „organizowanie czasu młodzieży, warsztaty, eventy”. Pojawiały się także sugestie związane z kwestiami promocyjnymi: „zwiększyć ilość działań oraz promować te, które będą łatwiej akceptowalne i przyswajalne dla potrzebujących pomocy”, „informowanie o działaniach niezależnych fundacji i stowarzyszeń, wspieranie ich (na przykład przez udostępnianie pomieszczeń, kanałów komunikacji itp.) ”, „kampanie w mediach społecznościowych promujące takie działania, aby łatwiej było znaleźć pomoc w razie potrzeby”, „szersza

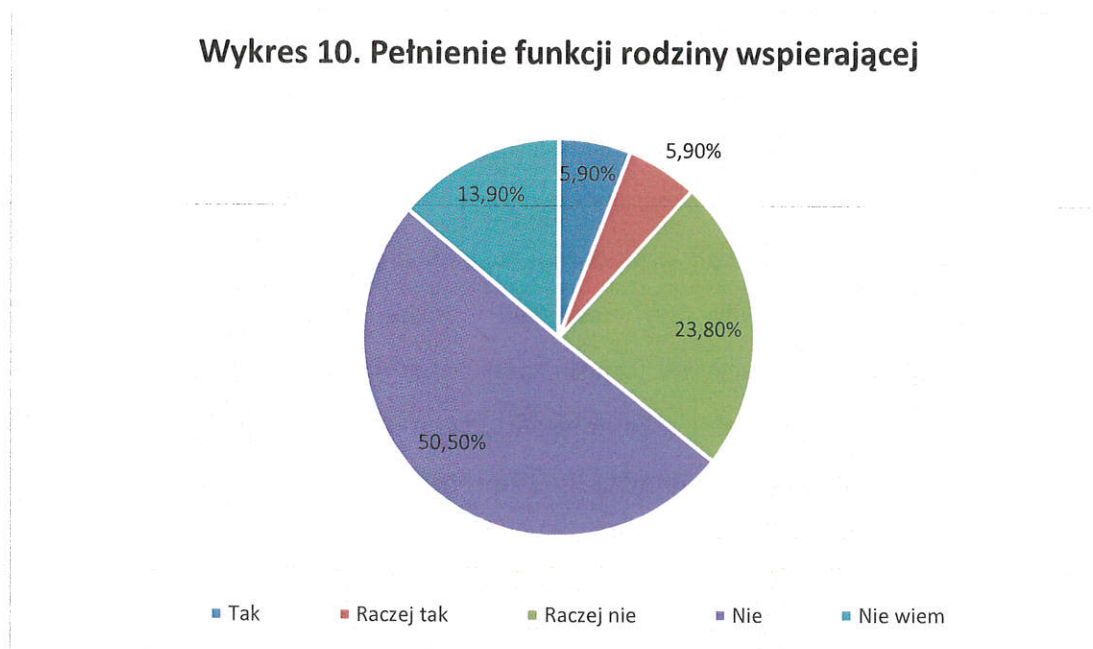
i bardziej dostępna informacja w społeczeństwie, co można uzyskać w danej instytucji”, „promować wiedzę, edukować mieszkańców, zapewnić powszechny dostęp do informacji dla osób, które nie wiedzą gdzie szukać lub wstydzą się prosić o pomoc, edukować młodzież”, „zwiększenie informacji o programach pomocowych, poprzez publikowanie informacji na stronach Urzędu Gminy, GOPS, wiadomościach lokalnych itp.”.

Ponadto pojawiły się sugestie: „lepsze wsparcie dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi, warsztaty, zajęcia, półkolonie dla dzieci niepełnosprawnych”, „zacząć rozmawiać z Mieszkańcami - komunikacja do podstawa”, „wyjść do ludzi przystojowo mówiąc”, „skrzynka w gminie gdzie będzie można wrzucać pomysły i mieszkańcy zostaną wysłuchani”, „więcej funduszy”.

Warto zauważyć, że ankietowani zapytani do której instytucji zgłosiliby swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa wskazywali zdecydowanie najczęściej na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (64,4% ankietowanych tak odpowiadało). Dalej kolejno pojawiły się instytucje: Komisariat policji (37,6%), Placówka oświatowa - szkoła, przedszkole, żłobek (26,7%), Kościół/Parafia (13,9%), Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonkach (8,9%), Urząd Gminy Zielonki (5%), służba zdrowia (3%), sąd (2%), prokuratura (0%). Ponadto 13,9% ankietowanych zadeklarowało, że nie zgłosiłoby nigdzie zaniepokojenia sytuacją rodziny w sąsiedztwie. Warto zaznaczyć, że suma wszystkich odpowiedzi przekracza 100%, gdyż badani mieli możliwość wyboru dowolnej liczby odpowiedzi.

Na zakończenie ankiety badani zostali zapytani o zainteresowanie pełnieniem funkcji rodziny wspierającej. Wyniki uplasowały się następująco:

Wykres 10. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Jak można zauważyć na powyższym wykresie ponad połowa ankietowanych (50,5%) nie jest zainteresowana pełnieniem funkcji rodziny wspierającej. Z kolei 23,8% ankietowanych raczej nie chciałaby pełnić ww. funkcji. Natomiast 11,8% ankietowanych byłaby zainteresowana pełnieniem takiej funkcji, gdyż wybrała odpowiedź „Tak” lub „Raczej tak”. Warto zaznaczyć, że 13,9% badanych nie wie czy jest zainteresowana pełnieniem funkcji rodziny wspierającej, co może stanowić otwartą drogę do kampanii informacyjnej i zachęcenia niezdecydowanych do podjęcia tej funkcji, gdyż istnieje szansa, że osoby wybierające tą odpowiedź nie mają wiedzy na temat działalności rodziny wspierającej.

Badania ankietowe, które prowadzone były wśród dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych z klas od 4 do 8 dotyczyły kwestii związanych z postrzeganiem siebie i swojej sytuacji, kontaktów z rodzicami, sposobów radzenia sobie z trudnościami.

Młodzież z klas 7 i 8 (142 badanych) została poproszona, aby ocenić na ile jest zadowolona z poszczególnych zakresów swojego życia. Poniższa tabela prezentuje odpowiedzi:

Tabela 10. Postrzeganie siebie i swojej sytuacji

Wyszczególnienie	Bardzo zadowolony	Raczej zadowolony	Trochę zadowolony, a trochę niezadowolony	Raczej niezadowolony	Bardzo niezadowolony
Osobistego poczucia bezpieczeństwa	76	44	10	8	4
Swojego charakteru	42	49	30	13	8
Sposobu spędzania wolnego czasu	49	50	26	9	8
Możliwości decydowania o sobie	57	57	13	9	6
Możliwości rozwoju swoich zainteresowań	83	44	5	5	5
Wyobrażeń o przyszłości	65	45	16	8	8
Swojej pozycji w klasie/szkole	46	57	19	12	8
Kontaktów z kolegami/koleżankami	66	45	19	6	6

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Przyglądając się powyższej tabeli można zauważyć, że w poszczególnych wyszczególnieniach zazwyczaj najwięcej odpowiedzi przypada na stwierdzenie „bardzo zadowolony” i „raczej zadowolony”. Można wysnuć wniosek, że ogólnie młodzież pozytywnie postrzega siebie i swoje życie. Adolescenci są szczególnie zadowoleni z: osobistego poczucia bezpieczeństwa, możliwości rozwoju swoich zainteresowań oraz możliwości decydowania o sobie. We wszystkich przypadkach ponad ¾ ankietowanych udzieliło odpowiedzi „bardzo zadowolony” lub „raczej zadowolony”. Ponadto młodzież zadowolona jest z kontaktów z kolegami/koleżankami (ponad 78% uczniów) oraz wyobrażeń o przyszłości (ponad 77% badanych). Wysoko uplasowały się także sposoby spędzania wolnego czasu (2/3 ankietowanej młodzieży zaznaczyło w tym zakresie odpowiedzi „bardzo zadowolony” lub „raczej zadowolony”).

Młodzież jest najmniej zadowolona ze swojego charakteru (ponad 10% ankietowanych wybrała odpowiedzi „bardzo niezadowolony” lub „raczej niezadowolony”) oraz pozycji w

klasie czy szkole (prawie 10% badanych). Warto także zauważyć, że adolescenti do kilku wyszczególnionych kwestii dość często mieli ambiwalentny stosunek wybierając odpowiedź „trochę zadowolony, a trochę niezadowolony”. Sytuacja taka miała miejsce w czterech z ośmiu zakresów - odpowiedzi oscylowały wówczas w granicach 20% głosów.

W dalszej części badania ankietowego zapytano dzieci i młodzież (483 osób z klas IV-VIII) o ocenienie jak często podejmuje różne działania wspólnie z rodzicami. Celem pytania było ukazanie ich relacji z rodzicami. Odpowiedzi zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 11. Podejmowanie wspólnych działań przez dzieci/młodzież razem z rodzicami

Wyszczególnienie	nigdy		kilka razy w tygodniu		kilka razy w miesiącu		kilka razy w roku	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
spędzanie czasu poza domem	9	1,86%	310	64,18%	140	28,99%	24	4,97%
rozmawianie o szkole i o ocenach	13	2,69%	383	79,3%	58	12,01%	29	6%
rozmawianie o innych sprawach dziecka	60	12,42%	251	51,97%	138	28,57%	34	7,04%
uprawianie sportu lub inne ulubione zajęcia	71	14,7%	157	32,51%	189	39,13%	66	13,66%
uczestniczenie w podejmowaniu decyzji	93	19,25%	135	27,95%	153	31,68%	102	21,12%
pomoc w ważnych sprawach domowych	25	5,18%	320	66,25%	110	22,77%	28	5,8%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Analizując dane zawarte w tabeli można stwierdzić, że badana młodzież najczęściej (kilka razy w tygodniu) spędza czas z rodzicami na rozmowach o szkole i ocenach. Taką odpowiedź wskazało 79,3% badanych i jest to najbardziej popularna forma spędzania czasu z rodziną. Warto zauważyć, że w opinii dzieci w rodzinach stosunkowo często praktykowane jest wspólne spędzanie czasu poza domem, albo rozmowy o innych ważnych dla dzieci sprawach.

W zakresach tych badań zdecydowanie częściej wybierali odpowiedzi „kilka razy w tygodniu” lub „kilka razy w miesiącu” niż „kilka razy w roku” lub „nigdy”. Największa różnorodność odpowiedzi pojawiła się jeśli chodzi o uczestniczenie w podejmowaniu decyzji (przy czym dominowała odpowiedź „kilka razy w roku” – 42%).

W dalszej części badania skierowanego do dzieci i młodzieży postawiono pytanie dotyczące strategii radzenia sobie z problemami i trudnościami. Poniższa tabela przedstawia wyniki w tym zakresie.

Tabela 12. Strategie radzenia sobie z problemami przez dzieci i młodzież

Wyszczególnienie	często		czasami		nigdy	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
szukanie samotności	100	20,5%	257	53,25%	126	26,08%
rozmowa z kolegą lub koleżanką	199	41,2%	198	40,99%	86	17,8%
rozmowa z rodzicami	198	40,99%	206	42,65%	79	16,35%
płacz	117	14,67%	232	59,17%	134	26,16%
niszczenie czegoś (trudność w panowaniu nad emocjami)	69	14,28%	134	27,74%	280	57,97%
rozładowywanie złości np. targanie gazety, krzyczenie lub uderzanie w poduszkę	78	16,14%	135	27,95%	270	55,9%
czytanie książki	91	18,84%	193	39,95%	199	41,2%
słuchanie muzyki lub oglądanie telewizji	322	66,66%	139	28,77%	22	4,55%
Jedzenie, zajadanie trudności	69	14,28%	113	23,39%	301	62,31%
szukanie pomocy u nauczyciela, pedagoga, psychologa	11	2,27%	81	16,77%	391	80,95%
Złoszczenie się i kłótnie z najbliższymi	53	10,97%	239	49,48%	191	39,54%
staranie się zapomnieć jak najszybciej o trudnościach	162	33,54%	229	47,49%	92	19,04%
obrażanie się na cały świat	67	13,87%	147	30,43%	269	55,69%
modlenie się	92	19,04%	182	37,68%	209	43,27%
spędzanie czasu przed komputerem (gry, Internet)	245	52,58%	180	37,26%	58	12%
ciągłe myślenie o problemie i brak odpoczynku	89	18,42%	214	44,3%	180	37,26%
malowanie lub granie na instrumencie	83	17,18%	158	32,71%	242	50,1%
robienie czegoś innego	213	44,09%	237	49,06%	33	6,83%

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Z pozyskanych danych wynika, że najczęściej stosowanymi przez dzieci i młodzież strategiami, radzenia z sobie problemami są: słuchanie muzyki lub oglądanie telewizji, rozmowa z kolegami, rozmowa z rodzicami, staranie się, aby jak najszybciej zapomnieć o trudnościach. Strategie te są stosowane przez prawie połowę spośród grupy badawczej. Najrzadziej w sytuacji problemów młodzież szuka pomocy u nauczycieli, pedagoga, psychologa. Tendencja ta jest utrzymywana od kilku lat. Bardzo rzadko stosowanymi przez młodzież strategiami były także: niszczenie czegoś w związku z trudnościami w panowaniu nad emocjami, jedzenie i zajadanie trudności, rozładowywanie złości poprzez np. targanie gazety, krzyczenie lub uderzanie w poduszkę, czy obrażanie się na cały świat. Analizując wyniki można

zaobserwować, że wyłoniły się dwie strategie, które równocześnie są przez część badanej młodzieży stosowane często, a przez inną część w ogóle niestosowane. Otóż dla znacznej części badanych (w granicach 40%) modlenie się czy czytanie książek jest niezwykle istotne podczas pokonywania trudności a jednocześnie dla innej znacznej części badanych (również w okolicach 40%) jest to zupełnie nieadekwatne rozwiązanie.

Podsumowując analizę wyników przeprowadzonych badań, można wyłonić kilka kategorii problemowych oraz wniosków:

- a. Głównymi problemami w rodzinach są: brak umiejętności komunikacji, zaangażowanie rodziców w karierę zawodową i przełożenie spraw dziecka i rodziny na dalszy plan, uzależnienia, osłabienie więzi rodzinnych, brak pozytywnych wzorców – dziedziczenie negatywnego stylu życia. Należy podkreślić, iż zjawisko uzależnień w rodzinach w ocenie badanych nieznacznie się obniżyło z 52% według badanych w 2021 roku do 49,5% roku 2024. Nasiliło się jednak zjawisko braku umiejętności komunikacji w rodzinach.(wzrost z 62% w 2021 roku. do 68, 3% w 2024 roku) i nastawienie rodziców na karierę zawodową (wzrost z 52%w roku 2021 do 60,4% w roku 2024. W odczuciu badanych brak pozytywnych wzorców, dziedziczenie negatywnego stylu życia, jako powód trudności rodzinnych wskazało w roku 2021 36%, a w roku 2024 42,6%
- b. Niejasna jest ocena badanych dotycząca sytuacji materialno-bytowej rodzin z terenu gminy Zielonki. W jednym pytaniu ponad $\frac{3}{4}$ ankietowanych dorosłych oceniła pozytywnie sytuację materialno-bytową rodzin (wybrali odpowiedzi: „Raczej dobra” lub „Bardzo dobra” w sumie 78,2 %), wskazując jednocześnie w odpowiedzi na inne pytanie dotyczące negatywnych zjawisk w kontekście sytuacji geopolitycznej, 36% ankietowanych uważa, że ich sytuacja materialna w ostatnim czasie pogorszyła się.
- c. Tworząc strategię wspierania rodziny na lata 2025-2027 należy wziąć pod uwagę także kwestie związane z migracją i toczącą się tuż za granicami naszego kraju wojną..46% respondentów wskazało obawę przed wojną, jako znaczące zjawisko wpływające na funkcjonowanie rodzin.
- d. Najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży to: nadużywanie komputera/Internetu/telefonu, brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego, brak zainteresowania ze strony rodziców, otyłość i niewłaściwe nawyki żywieniowe, brak pozytywnych wzorców i autorytetów.
- e. Działaniami koniecznymi do poprawy sytuacji rodzin z terenu Gminy są przede wszystkim: realizacja działań o charakterze profilaktycznym, rozszerzenie oferty zajęć

pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.

- f. Badani jako najbardziej pożądane i preferowane oddziaływania w sytuacji trudności wychowawczych wskazują na: indywidualną pomoc psychologiczną/ terapeutyczną/ pedagogiczną, warsztaty doskonalące umiejętności wychowawcze (np. szkoła dla rodziców), czy też terapię rodzinną.
- g. Warto zadbać o poszerzenie oferty darmowego wsparcia dla mieszkańców Gminy skupiając się na opcjach preferowanych przez respondentów (indywidualne wsparcie psychologiczne/pedagogiczne/terapeutyczne, warsztaty doskonalące umiejętności wychowawcze, terapia rodzinna, organizowanie grup wsparcia). Być może istotne będzie tutaj skupienie się także na lepszym promowaniu i rozpowszechnianiu informacji na temat dostępnych form wsparcia rodziny, aby dotarły do szerszego grona odbiorców.

3. Wsparcie udzielane rodzinom w Gminie Zielonki

Podrozdział ten ukazuje formy wsparcia rodziny realizowane na terenie gminy Zielonki. Główną instytucją w Gminie, która swoją działalność skupia wokół wspomagania rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tut. Ośrodek obejmuje pomocą, w formie pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych, rodziny przeżywające różnego rodzaju trudności. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspakajania potrzeb członków społeczności.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną tj. pomocą pieniężną oraz niepieniężną na przestrzeni lat 2021-2023. Do pomocy pieniężnej należy przede wszystkim zaliczyć: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy, zasiłek z tytułu zdarzenia losowego. Natomiast pomoc niepieniężna to m.in.: praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, zapewnienie posiłku.

Tabela 13. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2021-2023

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	Liczba mieszkańców	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej
2021	506	1205	23.426	5,14%
2022	470	1106	23.770	4,65%
2023	484	1134	24.362	4,65%

Źródło: dane GOPS w Zielonkach, opracowanie własne

Jak wynika z powyższej tabeli, procent ludności korzystający z systemu pomocy społecznej (bez względu na rodzaj i formę), w stosunku do ogólnej liczby ludności zamieszkującej teren Gminy, nieznacznie zmalał z 5,14% w roku 2021 do 4,65% w roku 2023. Wzrosła natomiast liczba mieszkańców gminy Zielonki w stosunku roku 2021 do 2023 o 936 osób.

Poniższe zestawienie obrazuje jak rozkładał się podział rodzin korzystających z pomocy społecznej z tut. Ośrodka ze względu na liczbę dzieci wychowujących się w rodzinie.

Tabela 14. Rodziny objęte pomocą społeczną w latach 2021-2023

Rodziny objęte pomocą społeczną	Rok		
	2021`	2022	2023
ogółem:	506	470	484
z czego rodziny o liczbie dzieci:			
1	42	31	43
2	52	51	58
3	25	20	27
4	7	3	4
5	1	4	2
6	1	2	1

7 i więcej	1	1	1
Ogółem rodziny z dziećmi:	129	112	136

Źródło: dane GOPS w Zielonkach, opracowanie własne

Jak wynika z powyższych danych, liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej tut. Ośrodka na przestrzeni lat 2021-2023 zmalała o 22 rodziny.

Warto zauważyć, że w latach 2021-2023 rodziny z dziećmi stanowiły odpowiednio w 2021 – 25,49%, w 2022– 23,82%, w 2023 – 28,09% wszystkich rodzin korzystających z pomocy społecznej (czyli pieniężnej i niepieniężnej) z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonkach.

Ustawa o pomocy społecznej wymienia powody, które obok kryterium dochodowego uzasadniają przyznanie pomocy w postaci różnego rodzaju świadczeń.

Liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej, ze względu na powód jej przyznania, obrazuje tabela nr 15.

Tabela 15. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		
	2021 rok	2022rok	2023 rok
Ubóstwo	89	66	59
Bezdomność	17	14	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa	19	19	23
w tym: wielodzietność	10	7	7
Bezrobocie	35	34	26
Niepełnosprawność	100	99	87
Długotrwała lub ciężka choroba	141	114	103
Bezradność w sprawach opiekuńczych	15	13	11

w tym: rodziny niepełne	8	6	7
rodziny wielodzietne	3	3	1
Przemoc domowa	2	2	4
Alkoholizm	12	15	14
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	4	2
Zdarzenie losowe	11	2	0
Sytuacja kryzysowa	19	11	7

Źródło: dane GOPS w Zielonkach, opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni ostatnich lat najczęstszymi powodami przyznania świadczeń były: długotrwała choroba, niepełnosprawność i ubóstwo. Różnorodność powodów przyznania pomocy społecznej jest duża, świadczy to o konieczności kontynuowania kompleksowych działań na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach proponuje Klientom z terenu gminy Zielonki możliwość skorzystania także z pomocy społecznej w formie dożywiania. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób objętych tą formą wsparcia.

Tabela 16. Liczba osób objętych pomocą w formie dożywiania w latach 2021-2023

Rodzaj świadczenia	2021		2022		2023	
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń
Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	157	6 438	142	5 055	142	6 969
w tym pomoc w formie:						
posiłku dla dzieci	39	3 156	37	3 383	43	4 277
posiłku dla pozostałych osób	13	2 826	9	1 269	15	2 279
zasiłku celowego	119	456	111	403	99	413
świadczenia rzeczowego	1	3	1	0	0	0

* rzeczywista liczba osób (osoba, która korzysta z pomocy w ramach programu liczona jest tylko jeden raz)

Źródło: dane GOPS w Zielonkach, opracowanie własne

Analiza danych zawartych w tabeli, pokazuje jak na przestrzeni lat 2021-2023 zmieniła się liczba osób objętych pomocą w formie dożywiania. Ogólna liczba osób korzystających z posiłków zmalała z 157 (2021 r.) do 142 (2023 r.), natomiast liczba dzieci korzystających z ww. formy pomocy nieznacznie wzrosła z 40 (2021 r.) do 44 (2023 r.).

Rodziny z terenu gminy Zielonki mogą skorzystać także z pomocy, jaką są świadczenia rodzinne. Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami jest świadczeniem, które ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka i przyznawany jest na roczny okres zasiłkowy. O przyznaniu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami decyduje kryterium dochodowe. Rodzinom, w których domownik/dziecko legitymuje się stosownym orzeczeniem o niepełnosprawności przysługują świadczenia pielęgnacyjne. Mają one na celu m.in. częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Tabela 17. Wyłacone świadczenia rodzinne w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021		2022		2023	
	Kwoty	Liczba świadczeń	Kwoty	Liczba świadczeń	Kwoty	Liczba świadczeń
	243801,40	548	258410,64	565	169819,07	358

Źródło: dane GOPS w Zielonkach, opracowanie własne

Jak można wywnioskować z powyższej tabeli na przestrzeni lat 2021-2023 nastąpił spadek liczby wyłaconych świadczeń rodzinnych z 243801, 40 zł w 2021 roku do 169819,07 zł w 2023 roku.

Tabela 18. Zestawienie świadczeń 800+ i Za życiem w latach 2021-2023.

rok	800+		Świadczenia rodzinne		Za życiem	
	kwota	Liczba świadczeń	kwota	Liczba świadczeń	kwota	Liczba świadczeń
2021	34955303,46	70325	3162992,04	11116	28000,00	7
2022	14777936,59	29677	3216615,80 (18264,368)	10217 (96)	12000,00	3
2023	12500,00	25	3242152,65 (37170,60)	8448 (108)	8000,00	2

W nawisach zostały podane świadczenia wyłacone obywatelom Ukrainy.

Źródło: dane GOPS w Zielonkach, opracowanie własne

Od 2016 roku w oparciu o ustawę o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, rodzice mogą skorzystać także z świadczenia wychowawczego „800 plus”. Świadczenie przysługuje w wysokości 800 zł miesięcznie na każde dziecko do dnia ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Celem świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Zmniejszenie wydatków na świadczenia wychowawcze 800+ wynika z faktu w 2022 roku realizację zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych W 2023 wyłacono 25 świadczeń na łączną kwotę 12500,00 zł (świadczenia za lata ubiegłe wyłacone na podstawie zakończonych w 2023 r. postępowań dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego prowadzonych przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Gmina Zielonki realizuje również świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba rodzin korzystających oraz wysokość przeznaczonych środków na ww. świadczenie spadła. W 2021 roku z tej formy wsparcia skorzystały 43 rodziny, a kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 243801,00 zł., Natomiast w roku 2023 – z funduszu alimentacyjnego korzystało 28 rodzin, kwota wsparcia wynosiła 169819,00 zł. Wypłacone kwoty z funduszu alimentacyjnego przedstawia tabela poniżej.

Tabela 19. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2021-2023

	Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023	
	kwota	ilość osób	kwota	ilość osób	kwota	ilość osób
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	243 801 zł	43	258 411 zł	41	169 819 zł	28

Źródło: Sprawozdania z udzielonych świadczeń pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonkach

Od stycznia 2015 r. gmina Zielonki realizuje zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. W 2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonkach wpłynęło 230 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny lub wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny. Gmina Zielonki przyznała i zamówiła 430 KDR (w formie tradycyjnej) oraz 433 (w formie elektronicznej). Liczba odebranych (aktywowanych w systemie SIKDR) KDR przez rodziców wyniosła 264, natomiast 179 KDR zostało odebranych przez dzieci.

W oparciu o ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” rodziny mogą ubiegać się o jednorazowe świadczenie, w wysokości 4000 zł, z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Z wyżej opisanej formy wsparcia skorzystało : w 2021 roku – 7 rodzin, w 2022 roku – 3 rodziny, w 2023 roku – dwie rodziny.

Ponadto gmina Zielonki, w oparciu o ustawę o dodatkach mieszkaniowych, udziela pomocy dla rodzin, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania poprzez realizację dodatku mieszkaniowego. W roku 2021 udzielono tego rodzaju

wsparcia 8 rodzinom, w 2022 i 2023 roku, 6 rodzin korzystało z wsparcia poprzez pozyskanie dodatku mieszkaniowego

Z uwagi na potrzebę dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, gmina Zielonki oferuje swoim mieszkańcom możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy m.in. psychologicznej, prawnej w Punkcie Informacji i Wsparcia Rodziny w Zielonkach. Tabela nr 20 obrazuje liczbę udzielonych porad na przestrzeni lat 2021-2023.

Tabela 20. Liczba osób objętych wsparciem w Punkcie Informacji i Wsparcia Rodziny w Zielonkach w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Poradnictwo psychologiczne	79	114	113
Poradnictwo prawne	98	86	75
Wsparcie terapeutyczne**	27	25	20
Terapia rodzin	0	15	15
Suma	204	240	223

Źródło: dane GOPS w Zielonkach, opracowanie własne

*Obecnie poradnictwo socjalne świadczone jest w ramach działalności GOPS

**Wsparcie terapeutyczne obejmuje wsparcie psychoterapeuty, terapeuty uzależnień, liczbę osób w grupach wsparcia, wolontariat.

Inną formą wsparcia, proponowaną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jest objęcie ich pomocą przez asystentów rodziny. Zadaniem asystentów rodziny jest wspomaganie rodziców w wypełnianiu ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej. W przypadku, gdy dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, asystenci współpracują z rodziną biologiczną na rzecz powrotu małoletnich dzieci do rodziny. Podstawowym narzędziem pracy asystentów rodziny był plan pracy, który powstawał w wyniku współpracy asystenta, pracownika socjalnego, członków rodzin objętych wsparciem, w wybranych przypadkach także koordynatora pieczy zastępczej. Praca asystentów rodziny wykonywana była w miejscu zamieszkania rodziny, lub innych miejscach wskazanych przez rodzinę, w godzinach dostosowanych do potrzeb rodziny. W ramach wykonywanych obowiązków asystent rodziny współpracował na bieżąco z pracownikami socjalnymi oraz instytucjami. Od 2017 roku obowiązuje ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która rozszerzyła zakres obowiązków asystenta rodziny o koordynację

poradnictwa na rzecz rodzin oczekujących lub wychowujących niepełnosprawne dziecko, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Dodatkowym działaniem prowadzonym przez asystenta rodziny w roku 2023 było zorganizowanie spotkań wspierających dla matek, mieszkanek Gminy Zielonki „Mamy dla mam”. Odkonano 8 spotkań w okresie od września do grudnia. W spotkaniach uczestniczyło 8 kobiet.

Poniższa tabela ukazuje podstawowe dane dotyczące asystentury realizowanej na terenie gminy Zielonki.

Tabela 21. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2021-2023

Rok	Liczba asystentów zatrudnionych w GOPS w Zielonkach	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych koordynacją poradnictwa zgodnie z ustawą „Za życiem”	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny
2021	2	23	2	47
2022	2	25	2	52
2023	2	36	2	72

Źródło: dane GOPS w Zielonkach, opracowanie własne

Z danych umieszczonych w tabeli wynika, że liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny systematycznie wzrasta, zmienia się również profil podopiecznego objętego asystenturą, zwiększa się również liczba osób, które samodzielnie zgłaszają się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w celu uzyskania wsparcia w postaci wprowadzenia asystenta rodziny. Należy dodać, że współpraca rodziny z asystentem oparta jest na zasadzie dobrowolności, chyba, że współpraca jest narzucona przez sąd.

Rodziny przeżywające trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mogą również ubiegać się o pomoc ze strony tzw. rodzin wspierających. Rodzina wspierająca to rodzina lub osoba z kręgu otoczenia dziecka (sąsiedzi, krewni, dziadkowie, znajomi), która w oparciu o umowę z Gminą, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie wspieranej w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych zgodnie z potrzebami rodziny. W latach 2021-2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował działania w celu pozyskania kandydatów mogących

pełnić funkcję rodzin wspierających. Na stronie internetowej gminy Zielonki opublikowano ogłoszenie o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia ww. funkcji, informacja została również umieszczona na tablicy ogłoszeń w Ośrodku. Pomimo podjętych działań, nie udało się pozyskać rodzin wspierających, stąd żadna rodzina z terenu Gminy nie jest objęta tą formą pomocy.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje także na realizację wsparcia na rzecz rodzin przez Placówki Wsparcia Dziennego. Placówki takie oferują nieodpłatne zajęcia, zapewniające dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, przeżywających lub zagrożonych kryzysem, pomoc w organizacji czasu wolnego, pokonywaniu trudności szkolnych, radzeniu sobie z zaburzeniami zachowania. W celu rozwiązywania ww. problemów wychowawcy pracują nie tylko z dzieckiem, ale też współpracują z rodzicami/opiekunami, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.

Poniższa tabela obrazuje istotne kwestie związane z działalnością Placówek Wsparcia Dziennego.

Tabela 22. Placówki Wsparcia Dziennego w gminie Zielonki

Lp.	Wyszczególnienie	Podmiot prowadzący	Forma prowadzonej placówki	Data utworzenia	Liczba miejsc
1.	Placówka Wsparcia Dziennego „Miejsce rodzinne w Zielonkach”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach	Opiekuńcza, specjalistyczna, podwórkowa	28.06.2018	31
2.	Świetlica Podwórkowa „Zielony Korzkiew” w Korzkwi	Stowarzyszenie Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska	Podwórkowa	26.07.2019	15
3.	Świetlica Podwórkowa „Zielonki Zielonki” w Zielonkach		Podwórkowa	26.07.2019	15
4.	Świetlica Podwórkowa „Zielony Węgrzce” w Węgrzicach		Podwórkowa	26.07.2019	15

5.	Placówka Wsparcia Dziennego „Aktywna Korzkiew” w Korzkwi	Fundacja Kształcenia, Wypoczynku i Rekreacji w Krakowie	Opiekuńcza, specjalistyczna, podwórkowa	6.11.2019	30
				suma:	106

Źródło: zasoby GOPS, opracowanie własne

Od 2019 roku na terenie gminy Zielonki funkcjonuje pięć Placówek Wsparcia Dziennego. Dwie Placówki zapewniają wsparcie w formie opiekuńczej, specjalistycznej i podwórkowej i trzy zaś podwórkowej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą może być sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej,
- 2) instytucjonalnej.

Przez rodzinną pieczę zastępczą rozumie się rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe) oraz rodzinne domy dziecka.

Instytucjonalna pieczę zastępcza to: placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Tabela 23. Liczba dzieci z terenu gminy Zielonki przebywających w pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Rok	Liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które Gmina ponosiła odpłatność:
2021	17
2022	15
2023	16

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie, opracowanie własne

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w szeroko rozumianej pieczy zastępczej. Koszty kształtują się na poziomie:

- 10% wydatków poniesionych na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków poniesionych na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków poniesionych na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia wydatki poniesione przez gminę Zielonki za pobyt dzieci w pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2021-2023.

Tabela 24. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Rok	Łączna kwota wydatków poniesionych przez gminę Zielonki za pobyt dzieci w pieczy zastępczej (w zł)
2021	93.300,49 zł
2022	97.925,15,zł
2023	117.928,08 zł

Źródło: dane GOPS w Zielonkach, opracowanie własne

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, realizowane są działania wspomagające wychowanie dzieci oraz chroniące przed szeroko rozumianymi zagrożeniami. Dzieci mają możliwość skorzystania z zajęć wakacyjnych. Głównym celem jest pokazanie uczestnikom, że wolny czas, jakim są wakacje, można wykorzystać w sposób konstruktywny, aktywny i wolny od używek. Ponadto na terenie Gminy realizowane są programy profilaktyczne.

Tabela 25. Realizacja programów profilaktycznych w latach 2021-2023

Programy profilaktyczne realizowane w 2021 r.	Programy profilaktyczne realizowane w 2022 r.	Programy profilaktyczne realizowane w 2023 r.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Jaś i Małgosia na tropie”, liczba uczestników – 50. ➤ „Alkohol kradnie wolność, liczba uczestników – 179. ➤ „Sąd nad papierosem”, liczba uczestników – 155. ➤ „Bezpieczeństwo w sieci”, liczba uczestników – 59. ➤ Warsztaty dla uczniów „Serwisy społecznościowe a zachowania ryzykowne – profilaktyka uzależnień behawioralnych u młodzieży szkolnej oraz cyberprzemoc-przyczyny i skutki”, liczba uczestników – 46. ➤ Zajęcia profilaktyczne „Osada praocjów”, liczba uczestników 32 osoby. ➤ „Szkolna interwencją profilaktyczna” – zajęcia dla pracowników szkół, liczba uczestników- 41 osób. ➤ „Depresja u dzieci i młodzieży szkolnej. Profilaktyka i diagnoza dla dzieci” - szkolenie dla nauczycieli i rodziców, liczba uczestników – 50, ➤ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował projekt pt. „Przemoc - bądź 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Jaś i Małgosia na tropie”, liczba uczestników – 234. ➤ „Szkolna interwencja profilaktyczna” – liczba uczestników- 126. ➤ Zrealizowano usługę namiot profilaktyczno-integracyjny podczas pikniku w Zielonkach, zabawy były skoncentrowane wokół tematów takich jak: alkohol, dopalacze, uzależnienie od Internetu, dobra komunikacja i współdziałanie w grupie. ➤ Udział w kampanii „Otwórz się na pomoc” w ramach której zostały rozpowszechnione egzemplarze gazet o tematyce dotyczącej odcieni przemocy. ➤ Zrealizowano w 4 szkołach gminnych warsztaty profilaktyczne przeciwko przemocy, cyberprzemocy oraz agresji rówieśniczej, które zostały zorganizowane odrębnie dla 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jaś i Małgosia na tropie”, liczba uczestników – 381. ➤ „Szkolna interwencja profilaktyczna”, szkolenie dla pedagogów –liczba uczestników- 50 osób. ➤ Program „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców, realizowany w formie warsztatów psychologicznych, w którym wzięło udział 14 osób. ➤ Warsztaty dla rodziców, w których wzięło udział 21 osób. ➤ Program Profilaktyki Rekomendowanej „Debata” łączna liczba uczestników -311. ➤ Program Profilaktyki Rekomendowanej „Unplugged”, którego celem jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych, zrealizowany w programie wzięło udział 47 osób. ➤ Program profilaktyczny „Cukierki” mający na celu zapobieganie sytuacjom dysfunkcyjnym,. Liczba uczestników: 262 osoby. ➤ Szkolenie „Profilaktyka Uzależnień” dla nauczycieli : 75 osób. ➤ Szkolenie dla Rady pedagogicznej „Przemoc

<p>świadomy nie zielony” Edycja II. przygotowany w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Edycja 2021 r.</p> <p>W ramach projektu realizowane były działania profilaktyczne m.in.: zakupiono gry edukacyjno - relacyjno-terapeutyczne dla 47 rodzin, wykład edukacyjny w formie on-line dla rodziców dzieci przedszkolnych (uczestniczyło 185 osób).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Webinar edukacyjny dla rodziców dzieci z kl. I-III szkół podstawowych (uczestniczyło 198 osób). ➤ Webinar dla rodziców dzieci z kl. IV-VIII szkół podstawowych „Jak przetrwać trudne emocje dziecka i jak na nie reagować?” (uczestniczyły 163 osoby), warsztaty samoobrony. 	<p>dzieci z kl. I-III oraz dzieci z kl. IV-VIII (łącznie 40 h spotkań warsztatowych, w których uczestniczyło 736 uczniów).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował projekt pt. „Pod dobrymi skrzydłami.”, przygotowany w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Edycja 2022 r. W ramach projektu realizowane były działania profilaktyczne m.in.: ➤ Program Szkoła dla rodziców i wychowawców”, którą ukończyło 8 osób, warsztaty dla 272 uczniów o tematyce relacji międzyludzkich, konfliktach, agresji, przemocy, metodach rozwiązywania sytuacji konfliktowych, metodach zastępowania agresji 	<p>i cyberprzemoc rówieśnicza”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ warsztaty dotyczące przemocy rówieśniczej. Liczba uczestników: 140. ➤ Ponadto Gmina Zielonki wzięła udział w kampanii „ Przeciw pijanym kierowcom oraz w kampanii „Reaguj na przemoc. ➤ „Eska razem przeciw depresji”. ➤ Gmina Zielonki kontynuowała także kampanię „Otwórz się na pomoc” – ➤ Przeprowadzono 3 kampanie informacyjne i edukacyjne dla społeczności lokalnej o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy. ➤ GOPS realizował projekt pn.: „Wybierz właściwy drogowskaz” w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy zrealizowano 3 profilaktyczne przedstawienia teatralne w przedszkolach, 2 kampanie podnoszące świadomość społeczną nt. zjawiska przemocy domowej, warsztaty dla rodziców, grupa wsparcia pn. Mamy dla Mam,spotkanie
---	--	---

	<p>zachowaniami asertywnymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ warsztaty dla 275 uczniów w ramach projektu „Pod dobrymi skrzydłami” obejmujące tematykę przemocy, radzenia sobie z konfliktami, agresją. 	<p>profilaktyczne dla uczestników ŚDS, zorganizowano konferencję profilaktyczną.</p>
--	--	--

Realizowana systemowo profilaktyka pozwala zmniejszać zagrożenia takie jak: alkoholizm, narkomania, agresja, przestępczość. Prowadzona długofalowo i systemowo przyczynia się do zmiany postaw u dzieci i młodzieży oraz poprawia bezpieczeństwo w szkole i relacje w rodzinie.

Gmina Zielonki, uznając rodzinę za wartość i troszcząc się o jej dobro, od wielu lat realizuje i wspiera inicjatywy, które sprzyjają dobremu funkcjonowaniu rodziny m.in. w zakresie edukacji, kultury, sportu, pomocy społecznej, zdrowia. W związku z tym, poprzez rozwój bardziej przyjaznego środowiska Gmina koncentruje swoje działania nie tylko na poprawie warunków życia dzieci, młodzieży i ich rodziców, ale także tworzy ramy dla propagowania życia rodzinnego i służących mu udogodnień.

Rodziny mają możliwość aktywnego i urozmaiconego spędzania czasu wolnego. Wszystkie sołectwa posiadają place zabaw. Na terenie gminy Zielonki dostępne są również liczne siłownie zewnętrzne oraz boiska trawiaste do dyspozycji mieszkańców. Ponadto na terenie Gminy funkcjonują liczne szlaki rowerowe, organizowane są wydarzenia sportowe, pikniki i wydarzenia rodzinne. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje corocznie spotkanie ze świętym Mikołajem dla najmłodszych i ich rodzin. W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował realizację projektu pt. „Mały krok do szczęścia” pod nazwą „Mały krok do szczęścia II” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem głównym jest kompleksowa aktywizacja społeczno-zawodowa lub tylko społeczna osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na terenie Gminy. Osoby biorące udział w projekcie otrzymały wsparcie dostosowane do ich indywidualnych potrzeb m.in.: wsparcie psychologa, psychoterapeuty, logopedy, neurologopedy, pedagoga, rehabilitanta, terapię wodną, porady dietetyka, szkolenia wyjazdowe, oraz kursy zawodowe.

Ponadto Centrum Kultury Promocji i Rekreacji w Zielonkach, a także Biblioteka Publiczna (wszystkie filie) oferuje w okresie ferii, wakacji, a także roku szkolnego liczne zajęcia dla dzieci i młodzieży m.in. sportowe, czasu wolnego, rozwijające zainteresowania. Dodatkowo na terenie gminy Zielonki funkcjonują Koła Gospodyń Wiejskich, Kluby Sportowe, wiele stowarzyszeń i fundacji koncentrujących swoje działania wokół poprawy społecznego funkcjonowania, wspierających lokalne inicjatywy.

Gmina Zielonki od lat w sposób szczególny dba o rozwój młodego pokolenia, nie koncentrując się wyłącznie na sferze inwestycji infrastrukturalnych, ale dbając także o edukację, którą traktuje jako ważną inwestycję w lokalną społeczność. W ostatnich latach rozbudowano szkoły w Bibicach i Zielonkach. Od września 2021 roku działalność rozpoczął także nowy budynek szkolno-przedszkolny w Przybysławicach. W każdym z tych trzech obiektów znajduje się basen szkolny.

4. Zasoby wspierające rodzinę i dziecko w Gminie Zielonki

Zasobami wspierającymi rodzinę i dziecko są instytucje i organizacje, które działają na terenie Gminy, bądź obejmują zasięgiem działania jej mieszkańców.

W gminie Zielonki oraz w jej sąsiedztwie funkcjonują różnorodne instytucje i organizacje, mające w centrum swoich zainteresowań rodzinę i dziecko.

Działania na rzecz rodziny w gminie Zielonki podejmowane są między innymi przez:

- Urząd Gminy w Zielonkach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach (Punkt Informacji i Wsparcia Rodziny, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, asystenci rodziny, pracownicy socjalni,
- Starszego specjalistę do spraw uzależnień,
- Centrum Kultury, Promocji i Rekreacji w Zielonkach,
- Komisariat Policji w Zielonkach z siedzibą w Krakowie,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonkach,
- Placówki oświatowe na terenie Gminy,
- Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Zielonkach,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Publiczną Bibliotekę w Zielonkach, z filiami w Węgrzicach, Przybysławicach i Bibicach,
- Parafie, stowarzyszenia i fundacje, Koła Gospodyń Wiejskich, kluby sportowe,
- Placówki Wsparcia Dziennego.

Ponadto rodziny i dzieci z gminy Zielonki mogą korzystać z bezpłatnego wsparcia instytucji spoza terenu gminy, m.in.:

- Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Powiatu Krakowskiego w Krakowie,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie,
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Krakowie,
- Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Korzkwi (pomoc świadczona na terenie gminy Zielonki),
- Poradni Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży Kraków-Krowodrza,
- Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Krakowie.

5. Analiza SWOT

Analiza SWOT opiera się na usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru, poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony słabe strony, szanse i zagrożenia). Dzięki takiemu postępowaniu, z całego posiadanego zasobu informacji, zostają wyodrębnione i zidentyfikowane te, które są istotne strategicznie.

Analiza SWOT bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego.

W przypadku Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla gminy Zielonki analiza SWOT stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wspierania rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nimi stoją. Pozwala oszacować potencjał oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Tabela 26. Analiza SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bieżące dokonywanie diagnozy sytuacji rodzin na terenie gminy Zielonki. ➤ Zaangażowanie wielu podmiotów w działania na rzecz dzieci i rodziny. ➤ Zatrudnienie asystentów rodziny. ➤ Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny. ➤ Realizowanie działań socjalnych i społecznych, przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz dysfunkcjom rodzin. ➤ Dostępność do poradnictwa specjalistycznego w Punkcie Informacji i Wsparcia Rodziny. ➤ Realizowanie działań z zakresu udzielania pomocy żywnościowej oraz dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach. ➤ Realizacja programów profilaktycznych. ➤ Nawiązanie współpracy ze Stowarzyszeniem „Wiosna” 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie tworzenia grup samopomocowych. ➤ Szeroki zakres obowiązków przypisanych pracownikom socjalnym, oraz rozszerzenie zakresu zadań asystenta rodziny (ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”). ➤ Niechęć Klientów do zmiany swoich postaw i zachowań, niechęć do nawiązywania współpracy z instytucjami niosącymi pomoc rodzinie. ➤ Brak rodzin wspierających, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. ➤ Ograniczony dostęp do skorzystania z pomocy lekarza psychiatry dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy. ➤ Długi okres oczekiwania na pomoc specjalistyczną (w tym PPP dla powiatu krakowskiego). ➤ Opieszałość postępowań Sądowych.

<p>w ramach programu „Szlachetna paczka”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bliskość Miasta Krakowa – możliwość korzystania z zaplecza medycznego, kulturalnego, szkoleniowego itp. ➤ Organizowanie grup wsparcia dla osób zainteresowanych korzystaniem z takiego rodzaju pomocy. 	
Szanse	Zagrożenie
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Możliwość pozyskiwania i racjonalnego wykorzystania środków z różnych źródeł. ➤ Poprawa samodzielnego funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych w społeczeństwie lokalnym. ➤ Kontynuacja działalności Placówek Wsparcia Dziennego na terenie gminy Zielonki, zwiększenie liczby miejsc. ➤ Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy. ➤ Zapobieganie narastaniu negatywnych zjawisk, problemów w rodzinach. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak stabilności przepisów w zakresie pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych. ➤ Małe zainteresowanie mieszkańców Gminy poprawą swojej sytuacji życiowej (niechęć do korzystania z dostępnych form pomocy rodzinie). ➤ Trudna sytuacja geopolityczna w tym trwająca za wschodnią granicą i na Bliskim Wschodzie wojna. ➤ Zwiększająca się ilość dzieci doświadczających przemocy rówieśniczej. ➤ Narastający problem z uzależnieniem od „ekranów”.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stabilizacja sytuacji materialnej rodzin dzięki wsparciu w finansowym, rzeczowym. ➤ Zapewnienie wsparcia kobietom i rodzinom, w których przyszło na świat ciężko chore dziecko. ➤ Lepsze rozpowszechnianie i promowanie działań wspierających rodziny realizowanych dla mieszkańców Gminy. ➤ Kompleksowe wsparcie rodzin dzięki współpracy różnych instytucji.	
---	--

III. Cele i zadania programu

Niniejszy program ukierunkowany jest na zapewnienie kompleksowej opieki i wsparcia dla rodzin zagrożonych dysfunkcjami. Oczekiwanym efektem realizacji Programu ma być szeroko rozumiana poprawa sytuacji dziecka i rodziny.

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zielonki na lata 2025-2027 jest:

Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno - bytowych rodzin.
2. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
3. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Działania w ramach realizacji poszczególnych celów zostały opisane poniżej.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin.

Lp.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji	- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej, - objęcie pomocą materialną osób/rodzin do tego uprawnionych, - organizowanie pomocy rzeczowej dla rodzin potrzebujących	<u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS <u>Partnerzy:</u> organizacje pozarządowe, prywatni sponsorzy, parafie, koła gospodyń wiejskich,	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą, wielkość i forma udzielanej pomocy	Samorząd gminny, administracja rządowa, sponsorzy/darczyńcy
2.	Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci i dorosłych wymagających tego rodzaju wsparcia	- zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywieniowych rodzin, - współpraca z instytucjami w celu organizacji dożywiania,	<u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS <u>Partnerzy:</u> placówki oświatowe, firmy cateringowe	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba dzieci i dorosłych korzystających z ciepłych posiłków, liczba wydanych zasiłków	Samorząd gminny, administracja rządowa

		- sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej,			celowych na zakup żywności	
3.	Zapewnianie rodzinom możliwości skorzystania z Funduszy Europejskich na Pomoc Żywnościową 2021-2027, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego	- zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywieniowych rodzin, - współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu organizacji pomocy żywnościowej, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej,	<u>Jednostka koordynująca:</u> Bank Żywności Caritas <u>Partnerzy:</u> GOPS	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba wydanych skierowań, liczba osób/rodzin korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa	administracja rządowa, środki własne organizacji pozarządowych
4.	Objęcie pracą socjalną rodzin potrzebujących tego rodzaju wsparcia	- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych rodzin, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej,	<u>Realizator:</u> GOPS	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną, liczba rodzin objętych pracą socjalną	Samorząd gminny, administracja rządowa
5.	Organizacja zajęć i wypoczynku dla dzieci i młodzieży	- Finansowanie wyjazdów kolonijnych dzieciom z rodzin będących w trudnej	<u>Realizatorzy:</u> Centrum Kultury Promocji i Rekreacji,	2025-2027 zadanie cykliczne	Liczba uczestników wypoczynku	Samorząd gminny, administracja rządowa, organizacje pozarządowe

	z rodzin dysfunkcyjnych	<p>sytuacji finansowej, życiowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka i zapobieganie powielaniu przez dzieci negatywnych wzorów zachowań wyniesionych z domu rodzinnego, - zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, - Współpraca instytucji organizujących wypoczynek i rekrutujących dzieci 	<p>organizacje pozarządowe, Kuratorium Oświaty, Starszy Specjalista do Spraw Uzależnień, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych GOPS (PWD)</p> <p><u>Partnerzy:</u> placówki oświatowe</p>			
6.	Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z PCPR w celu zabezpieczenia potrzeb dzieci przebywających w pieczy zastępczej, - Pokrycie znacznej części kosztów za utrzymanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej 	<p><u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS</p> <p><u>Partnerzy:</u> Gmina Zielonki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p>	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, których pobyt współfinansowany jest przez Gminę	Samorząd gminny, administracja rządowa

2. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Lp.	Działania/zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz kobietom i rodzinom wychowującym ciężko chore dziecko	<ul style="list-style-type: none"> - Rodziny mające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych otrzymują adekwatne wsparcie, - Rodziny wychowujące ciężko chore dzieci otrzymują potrzebne im wsparcie, -Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej, wspieranie rodziny 	<p><u>Realizator:</u> GOPS</p>	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin, liczba rodzin, którym przydzielono asystenta ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze, liczba rodzin objętych koordynacją poradnictwa „za życiem”, liczba dzieci wychowujących się w rodzinach	Samorząd gminny, administracja rządowa

					objętych usługą asystentury	
2.	Udział w spotkaniach zespołu ds. wsparcia rodziny	- współpraca instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, - Tworzenie kompleksowego planu wsparcia dla rodzin i dzieci w nich żyjących, - Zapobieganie pogłębianiu się problemów w rodzinach,	<u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS <u>Partnerzy:</u> placówki oświatowe, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Starszy Specjalista do spraw Profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, służba zdrowia, Komisariat Policji, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Powiatu Krakowskiego, Placówki Wsparcia Dziennego	2025-2027 zadanie ciągłe (ilość organizowanych spotkań w zależności od potrzeb)	Liczba spotkań zespołu ds. wsparcia rodziny	Samorząd gminny

3.	Udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	- Współpraca GOPS z przedstawicielami innych instytucji, - tworzenie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie	<u>Jednostka koordynująca:</u> Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie <u>Partnerzy:</u> GOPS, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, służba zdrowia, placówki oświatowe	2025-2027 zadanie ciągłe (zespoły zbierają się co pół roku)	Liczba spotkań	Samorząd gminny, samorząd powiatowy
4.	Monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	- Upewnienie się czy rodziny właściwie wywiązują się ze swoich obowiązków i zadań wobec małoletnich dzieci, - Doprowadzenie do sytuacji, w której rodzice potrafią samodzielnie i we właściwy sposób zadbać o zaspokajania potrzeb dzieci, wywiązywać się z zadań	<u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS <u>Partnerzy:</u> placówki oświatowe, służba zdrowia, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Placówki Wsparcia Dziennego	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba rodzin , w których realizowano monitoring po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	Samorząd gminny

		opiekuńczo-wychowawczych				
5.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie środków finansowych na opłacenie działań podejmowanych przez rodziny wspierające, - Znalezienie rodzin wspierających, w najbliższym otoczeniu dziecka, które wspierają rodziców we właściwej realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, - współpraca rodzin wspierających z asystentem rodziny i rodziną wspieraną, - rozszerzenie oferty pomocowej dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, 	<u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS <u>Partnerzy:</u> Urząd Gminy	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba rodzin wspierających, liczba rodzin korzystających z ww. wsparcia	Samorząd gminny

6.	Prowadzenie Placówek Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży oraz zapewnienie w nich odpowiedniej liczby miejsc	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie środków finansowych na działanie PWD, - dzieci z rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej korzystają z wsparcia PWD, - współpraca kadry PWD z rodzicami pod kątem kształtowania kompetencji rodzicielskich, - Stwarzanie warunków do rozwoju wychowanków m.in. poprzez rozbudzenie zainteresowań, wsparcie w pokonywaniu bieżących trudności, budowanie relacji wychowawców i dzieci, relacji rówieśniczych, modelowanie właściwych zachowań. 	<u>Realizatorzy:</u> GOPS, organizacje pozarządowe	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba Placówek Wsparcia Dziennego, liczba dzieci korzystających z wsparcia	Samorząd gminny, administracja rządowa, dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego
7.	Realizacja dodatkowych	- dodatkowe wsparcie dla rodzin z dziećmi,	<u>Jednostka koordynująca:</u>	2025-2027	Liczba rodzin/osób	Samorząd gminny,

	projektów na rzecz rodzin	<ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenie oferty pomocowej dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej, 	<p>GOPS, <u>Partnerzy:</u> Starszy Specjalista do spraw profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom , organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Centrum Kultury Promocji i Rekreacji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p>	zadanie ciągłe	korzystających, formy udzielonego wsparcia	administracja rządowa, dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego
--	---------------------------	--	--	----------------	--	--

3. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach.

Lp.	Działania/zadania	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	- przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach, - udzielanie wsparcia rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej, - współpraca instytucji na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi,	<u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS <u>Partnerzy:</u> Komisariat Policji, placówki oświatowe, służba zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Placówki Wsparcia Dziennego	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba monitorowanych rodzin	Samorząd gminny
2.	Zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego	- udzielanie kompleksowego wsparcia mieszkańcom Gminy, - przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach, - zapewnienie mieszkańcom Gminy	<u>Realizatorzy:</u> GOPS (Punkt Informacji i Wsparcia Rodziny), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba osób korzystających ze wsparcia, liczba udzielonych porad	Samorząd gminny, samorząd powiatowy

		możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy specjalistów m.in. psychologa, pedagoga, psychoterapeuty, radcy prawnego	Pedagogiczna Powiatu Krakowskiego, Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Da Vinci w Korzkwi, Ośrodek Interwencji Kryzysowej			
3.	Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom doświadczającym przemocy	- udzielanie kompleksowego wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej, - podejmowanie działań korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową, - zapewnienie właściwych warunków do życia i rozwoju dla małoletnich dzieci (zapewnianie poczucia bezpieczeństwa i życia wolnego od przemocy),	<u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS <u>Partnerzy:</u> Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, służba zdrowia, Komisariat Policji, Starszy Specjalista do spraw	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, Liczba grup roboczych, liczba Niebieskich kart	Samorząd gminny

		<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach wychowujących małe dzieci, - współpraca instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, - organizacja spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno-pomocowych - uruchamianie i prowadzenie procedur Niebieskie Karty, 	<ul style="list-style-type: none"> profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, organizacje pozarządowe, służba zdrowia 			
4.	Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom borykającym się z problemem alkoholowym	<ul style="list-style-type: none"> - kierowanie wniosków do GKRPA o podjęcie działań wobec osób borykających się z problemem alkoholowym, - kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe, 	<p><u>Jednostka koordynująca:</u> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p><u>Partnerzy:</u> GOPS,</p>	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba wezwań na Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Liczba wystosowanych wniosków do Sądu o	Samorząd gminny, administracja rządowa

	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań korekcyjnych wobec osób borykających się z problemem alkoholowym, - współpraca instytucji działających na rzecz rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, - zapewnienie właściwych warunków do życia i rozwoju dla małych dzieci (zapewnianie poczucia bezpieczeństwa), - przeciwdziałanie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach wychowujących małych dzieci 	<p>Komisariat Policji, Starszy Specjalista do spraw profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, organizacje pozarządowe</p>		<p>przymusowe leczenie odwykowe</p>	
--	---	--	--	-------------------------------------	--

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Lp.	Działania/zadania	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Realizacja programów profilaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie pożądanych postaw i zachowań wśród dzieci i młodzieży, - podnoszenie świadomości rodziców w zakresie zagrożeń dotyczących dzieci i młodzieży m.in. dotyczących uzależnień, cyberprzemocy, - zapoznanie dzieci, młodzieży i ich rodziców z ofertą pomocową w sytuacji kryzysowej. 	<p><u>Realizatorzy:</u> Starszy Specjalista do spraw profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom GOPS</p> <p><u>Partnerzy:</u> Placówki oświatowe, Placówki Wsparcia Dziennego</p>	2025-2027 zadanie ciągle	Liczba osób uczestniczących w poszczególnych programach profilaktycznych	Samorząd gminny, administracja rządowa

2.	Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny pracowników socjalnych poprzez udział w kursach szkoleniach, warsztatach, konferencjach	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost kompetencji asystentów rodziny i pracowników socjalnych w zakresie pracy z rodziną wychowującą małoletnie dzieci, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej, wspieranie rodziny 	<p><u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS</p> <p><u>Partnerzy:</u> Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej</p>	2025-2027 zadanie ciągłe	Liczba szkoleń/kursów/ warsztatów, liczba pracowników podnoszących kwalifikacje	Samorząd gminny, administracja rządowa, inne źródła
3.	Współpraca asystentów rodziny – udział i organizacja spotkań Forum Asystentów Rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost kompetencji asystentów rodziny w zakresie pracy z rodziną wychowującą małoletnie dzieci, - tworzenie sieci wsparcia wśród asystentów rodziny, - współpraca Ośrodków Pomocy Społecznej Powiatu Krakowskiego 	<p><u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS</p> <p><u>Partnerzy:</u> Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatu Krakowskiego</p>	2025-2027 Zadanie cykliczne	Liczba spotkań Forum Asystentów Rodziny	Samorząd gminny, inne źródła

4.	Opracowanie diagnozy sytuacji rodzin żyjących na terenie Gminy	<p>- opracowanie narzędzi i przeprowadzenie badań w środowisku lokalnym,</p> <p>- poznanie aktualnej sytuacji rodzin z terenu gminy Zielonki, co posłuży do opracowywania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2028-2030</p>	<p><u>Jednostka koordynująca:</u> GOPS</p> <p><u>Partnerzy:</u> Urząd Gminy, Placówki oświatowe, Placówki Wsparcia Dziennego, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Starszy Specjalista do spraw profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom służba zdrowia, organizacje pozarządowe, mieszkańcy Gminy</p>	I półrocze 2027 zadanie jednorazowe	Liczba osób biorących udział w badaniu	Samorząd gminny
----	--	--	---	---	--	-----------------

IV. Podsumowanie, Monitoring i Ewaluacja

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach Uchwałą Rady Gminy Zielonki Nr XVI/18/2012 z dnia 26 kwietnia 2012 r. został powołany do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, kreowania lokalnej polityki społecznej, rozwoju systemu pomocy dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji na terenie Gminy. Dlatego też niniejszy Program będzie koordynowany właśnie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że dla zapobiegania występowaniu dysfunkcji i jak najlepszemu wsparciu rodzin, wskazana jest współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, placówkami, w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Zielonki na lata 2025 – 2027 jest dokumentem otwartym, podlegającym ewaluacji i monitoringowi. Pozwoli to na analizę, ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań. Dzięki ewaluacji i monitoringowi możliwe będzie usprawnianie i modyfikowanie zapisów programowych. W oparciu o ww. działania możliwe będzie podnoszenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sprawdzenie sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring i ewaluacja prowadzone będą raz do roku przez jednostkę koordynującą Gminny Program Wspierania Rodziny – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach. Ocena dokonywana będzie w oparciu o Kartę Monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny oraz danych zebranych od instytucji współtworzących ww. Program. Efektem będzie przedstawione Radzie Gminy Zielonki, w terminie do 31 marca każdego roku, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Załącznik 1: Karta monitoringu

KARTA MONITORINGU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

ZA ROK.....

NAZWA DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	
Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego w Punkcie Informacji i Wsparcia Rodziny w Zielonkach	Liczba udzielonych porad:	
Zabezpieczenie potrzeb socjalno-bytowych rodzin	Liczba rodzin objętych pracą socjalną:	Liczba osób objętych dożywianiem:
Współpraca asystentów rodziny z rodzinami wymagającymi wsparcia	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (w tym liczba rodzin korzystających z koordynacji poradnictwa „za życiem”):	Liczba zatrudnionych asystentów:
Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	Liczba rodzin, wspieranych przez asystenta rodziny, których dziecko pozostaje w pieczy zastępczej:	
Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które Gmina ponosi odpłatność:	Koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:
Prowadzenie Placówek Wsparcia Dziennego	Liczba placówek:	Liczba miejsc dla wychowanków:
Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	Liczba rodzin objętych pomocą:	Liczba rodzin wspierających:
Podnoszenie kompetencji pracowników	Liczba szkoleń (pracowników socjalnych, asystentów rodziny, wychowawców PWD):	Liczba pracowników biorących udział w szkoleniach:

Załącznik 2: Ankieta dotycząca sytuacji rodzin z terenu gminy Zielonki

Ankieta dotycząca sytuacji rodzin z terenu gminy Zielonki

Prosimy o uzupełnienie poniższej ankiety dotyczącej diagnozy sytuacji rodzin zamieszkujących na terenie gminy Zielonki. Ankieta ma charakter anonimowy i skierowana jest do dorosłych mieszkańców oraz przedstawicieli instytucji działających na terenie gminy Zielonki. Wyniki ankiety posłużą do opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zielonki na lata 2025-2027 współrealizowanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach.

Wypełnienie ankiety zajmie ok. 20 minut. Kwestionariusz będzie aktywny do 12 lipca 2024 r.

Słowniczek istotnych pojęć:

Placówka Wsparcia Dziennego: to placówka, która wspiera rodziny w pokonywaniu trudności opiekuńczo-wychowawczych, poprawie społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów. Placówka organizuje m.in. pomoc w nauce, zabawy edukacyjne, zajęcia grupowe, warsztaty rozwijające zainteresowania, wycieczek krajoznawcze. Działania mogą być realizowane w formie: opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, klubów i ognisk wychowawczych, specjalistycznej pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Asystent rodziny: to osoba, która towarzyszy rodzinie w pokonywaniu jej problemów, pracuje na zasobach rodziny, udziela wsparcia, motywuje do zmiany niekorzystnej sytuacji i poprawy jej funkcjonowania. Zadaniem asystenta rodziny jest pomoc rodzicom w wypełnianiu ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. W przypadku, gdy dzieci znajdują się już w placówce opiekuńczej lub w rodzinie zastępczej, asystent podejmuje działa na rzecz ich najszybszego powrotu do rodziny.

Rodzina wspierająca: to rodzina zaprzyjaźniona, może być z kręgu otoczenia dziecka (sąsiedzi, krewni, dziadkowie, znajomi), która pomaga rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Rodzinę zastępczą: tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim. Rodzina zastępcza w wypełnianiu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem praw, a także zapewnienia dziecku warunków rozwoju i wychowania odpowiedniego do stanu zdrowia i poziomu rozwoju w tym m.in.: odpowiednie warunki bytowe, możliwości rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego, możliwości zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka, rozwoju zainteresowań oraz właściwej edukacji.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza spokrewniona (dziadkowie, pełnoletnie rodzeństwo), rodzina zastępcza niezawodowa (dalsza rodzina, osoby niespokrewnione), rodzina zastępcza zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna, rodzinny dom dziecka.

1. Płeć

- Kobieta
- Mężczyzna

2. Wiek

- 18-30
- 31-45
- 46-60
- powyżej 61

3. Wykształcenie

- podstawowe
- zawodowe
- średnie
- wyższe

4. Stan cywilny

- panna/kawaler
- zamężna/żonaty
- wdowa/wdowiec
- rozwiedziona/rozwiedziony
- w związku nieformalnym

5. Reprezentowana Instytucja/Organizacja

- Nie reprezentuję instytucji, jestem mieszkańcem gminy Zielonki
- Szkoła Podstawowa
- Przedszkole
- Instytucja pomocy społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonkach
- Centrum Kultury, Promocji i Rekreacji w Zielonkach
- Gabinet Lekarza Rodzinnego
- Kościół/ Parafia
- Komisariat Policji w Zielonkach
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- Inne:

6. Według Pana/Pani jakie są najczęściej występujące problemy w rodzinach? *Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź*

- Osłabienie więzi rodzinnych
- Brak umiejętności komunikacji
- Brak pozytywnych wzorców – dziedziczenie negatywnego stylu życia
- Niezaradność życiowa

- Brak poczucia stabilizacji w rodzinach
- Kariera zawodowa rodziców, brak czasu dla dzieci
- Brak umiejętności funkcjonowania w środowisku, izolacja, marginalizacja
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- Niewystarczające dochody, ubóstwo
- Brak poczucia sensu życia
- Lęk o przyszłość związany z sytuacją geopolityczną
- Trudności mieszkaniowe
- Uzależnienia (np. alkohol, narkotyki, komputer)
- Przemoc domowa
- Bezrobocie, brak pracy
- Konieczność wyjazdu za granicę w poszukiwaniu pracy przez jednego lub obojga rodziców
- Niepełnosprawność lub długotrwała choroba
- Wielodzietność
- Rodzina niepełna
- Inne:

7. Proszę ocenić jaka według Pana/Pani jest sytuacja materialno-bytowa rodzin z terenu gminy Zielonki?

- Bardzo dobra
- Raczej dobra
- Przeciętna - ani dobra, ani zła
- Raczej zła
- Bardzo zła
- Inne:

8. Jakie pozytywne zjawiska w ostatnich 3 latach pojawiły się lub nasiliły w rodzinach w związku z sytuacją geopolityczną Polski?

.....

.....

.....

9. Jakie negatywne zjawiska w ostatnich 3 latach pojawiły się lub nasiliły w rodzinach w związku z sytuacją geopolityczną Polski?

.....

.....

.....

10. Proszę ocenić czy i na ile problemy rodzin z terenu gminy Zielonki na przestrzeni ostatnich 3 lat nasiliły się?

- Zdecydowanie się nasiliły
- Nieznacznie się nasiliły
- Utrzymują się na tym samym poziomie

- Nieznacznie uległy poprawie, zmniejszyły się
- Zdecydowanie uległy poprawie, zmniejszyły się

11. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży można dostrzec najczęściej na terenie gminy Zielonki?

- Brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- Przemoc ze strony rodziców
- Alkohol, nikotyna
- Narkotyki, dopalacze
- Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu
- Zaniedbania opiekuńcze, zaniedbania wychowawcze
- Brak zainteresowania ze strony rodziców, opiekunów dzieci
- Problemy kulturowe wynikające z napływu emigrantów/uchodźców
- Agresja i przemoc szkolna (Bullying, cyberbullying)
- Sięganie po substancje uzależniające np. alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy, e- papierosy, napoje energetyczne
- Uzależnienie od komputera, sieci (siecioholizm), uzależnienie od gier komputerowych
- Uzależnienie od smartfona i Internetu (fonoholizm)
- Zakupoholizm- głównie wśród nastolatek (shopoholizm, kupnoholizm)
- Uzależnienie nastolatek od kosmetyków tzw. Beautykids
- Chuligaństwo i przestępczość
- Izolacja społeczna, wycofanie z kontaktów towarzyskich
- Poczucie osamotnienia
- Brak aktywności, bierna postawa
- Otyłość i niewłaściwe nawyki żywieniowe
- Agresja wśród rówieśników
- Lękliwość
- Wczesne inicjacje seksualne/ryzykowne zachowania seksualne
- Niskie poczucie własnej wartości
- Stany depresyjne
- Inne:

12. Proszę ocenić czy i na ile negatywne zjawiska dotyczące dzieci i młodzieży z terenu gminy Zielonki na przestrzeni ostatnich 3 lat nasiliły się?

- Zdecydowanie się nasiliły
- Nieznacznie się nasiliły
- Utrzymują się na tym samym poziomie
- Nieznacznie uległy poprawie, zmniejszyły się
- Zdecydowanie uległy poprawie, zmniejszyły się
- Inne:

13. Jakie działania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie występowania problemów w rodzinach należy podjąć w gminie Zielonki?

- Realizacja działań o charakterze profilaktycznym (np. zajęcia w placówkach oświatowych dla dzieci i młodzieży)
- Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego)
- Lepsza współpraca między instytucjami działającymi na rzecz rodziny
- Doksztalcanie zawodowe pracowników instytucji współpracujących w obszarze pomocy rodzinie
- Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem
- Wsparcie asystenta rodzin dla rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi
- Pedagogizacja rodziców celem wzmocnienia lub nabycia prawidłowych umiejętności opiekuńczo-wychowawczych (m.in. warsztaty, szkolenia)
- Zapewnienie miejsc dla dzieci i młodzieży w Placówkach Wsparcia Dziennego
- Działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia przez rodziców prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,
- Działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia prawidłowych umiejętności społecznego funkcjonowania (m.in. w zakresie załatwianie spraw urzędowych, komunikacji społecznej)
- Działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb socjalno-bytowych(usługi opiekuńcze, pomoc finansowa, rzeczowa, dożywianie)
- Poszerzanie oferty i wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnością
- Grupy wsparcia
- Lepsze promowanie i rozpowszechnianie oferty pomocowej dla rodzin wśród mieszkańców gminy Zielonki
- Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- Intensyfikowanie działań integrujących rodziny np. pikniki, festyny, turnieje rodzinne
- Lepsze promowanie wydarzeń i atrakcji dla rodzin (np. festyny) oraz miejsc organizujących atrakcyjne zajęcia dla dzieci i młodzieży
- Powiadamianie mieszkańców o wydarzeniach dot. rodzin (dla chętnych)
- Inne:

14. Z jakich form wsparcia Pan/Pani najchętniej by skorzystał/skorzystała w sytuacji trudności wychowawczych?

- Asystent rodziny
- Placówka Wsparcia Dziennego
- Rodzina wspierająca
- Indywidualna pomoc psychologiczna/terapeutyczna/pedagogiczna
- Terapia rodzinna
- Warsztaty doskonalące umiejętności wychowawcze np. szkoła dla rodziców
- Szkolenia edukacyjne
- Webinary (szkolenia on-line)

- Artykuły/literatura o tematyce związanej z wychowaniem dzieci i młodzieży
- Grupa Wsparcia
- Działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb socjalno-bytowych(usługi opiekuńcze, pomoc finansowa, rzeczowa, dożywianie)
- Poszerzanie oferty i wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnością
- Grupy wsparcia
- Inne:

15. Jak ocenia Pan/Pani dostęp do wyżej wskazanych form wsparcia rodzinną terenie gminy Zielonki?

- Zdecydowanie wysoko
- Raczej wysoko
- Przeciętnie- ani wysoko, ani nisko
- Raczej nisko
- Zdecydowanie nisko
- Inne:

16. Proszę wskazać instytucje i organizacje, które swoją działalnością przyczyniają się do poprawy sytuacji rodzin?

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach
- Placówka Wsparcia Dziennego (świetlica)
- Placówki oświatowe (szkoły, przedszkola, żłobki)
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- Komisariat Policji w Zielonkach
- Instytucje kultury (w tym Centrum Kultury, Promocji i Rekreacji w Zielonkach, biblioteki)
- Fundacje, stowarzyszenia pozarządowe i organizacje
- Powiatowe instytucje (w tym Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna)
- Służba zdrowia (POZ, Szpitale, Placówki świadczące usługi psychologiczne, terapeutyczne)
- Organizacje kościelne, zespoły charytatywne
- Inne:

17. Proszę ocenić oferowaną pomoc przez wyżej wskazane instytucje działające na rzecz rodzin z terenu gminy Zielonki?

- Bardzo dobrze
- Raczej dobrze
- Wystarczająco
- Raczej źle
- Źle
- Inne:

18. Proszę wskazać co można zrobić, aby podnieść skuteczność działań na rzecz wspierania rodzin?

.....
.....
.....

19. Do której z instytucji zgłosiłby Pan/zgłosiłaby Pani swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa?

Urząd Gminy Zielonki

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach
- Placówka Oświatowa (szkoła/przedszkole/żłobek)
- Komisariat Policji
- Sąd
- Prokuratura
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonkach
- Służba zdrowia
- Kościół /Parafia
- Nie zgłosiłbym/nie zgłosiłabym
- Inne:

20. Czy jest Pan zainteresowany/ Pani zainteresowana pełnieniem funkcji rodziny wspierającej?

- Tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Nie
- Nie wiem

Załącznik 3: Ankieta dla uczniów

Zapraszamy Cię do wypełnienia ankiety dotyczącej sytuacji dzieci i młodzieży zamieszkującej gminę Zielonki. Ankieta jest anonimowa, zależy nam na Twoich szczerych odpowiedziach. Twoje zdanie jest bardzo ważne, wypowiedzi posłużą do przygotowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w latach 2025-2027.

Przeczytaj uważnie pytania i odpowiedz na każde z nich. Na niektóre pytania możesz odpowiedzieć wybierając więcej niż jedną odpowiedź.

1. Obecnie mieszkasz: (zaznacz lub wpisz właściwą odpowiedź)

- Z rodzicami
- Z jednym z rodziców biologicznych
- Z jednym z rodziców biologicznych i partnerem mamy/taty
- Tylko z mamą
- Tylko z ojcem tatą
- Z dalszą rodziną
- W rodzinie zastępczej
- Gdzie indziej, napisz gdzie.....

2. Masz rodzeństwo? (zaznacz jedną odpowiedź)

- Nie, jestem jedynym dzieckiem
- Tak, mam jednego brata lub siostrę
- Tak, mam 2 lub więcej rodzeństwa

3. Czy Twoi rodzice pracują? (zaznacz właściwą odpowiedź)

- żadne z rodziców nie ma stałej pracy, są bezrobotni
- jedno z rodziców posiada stałą pracę
- oboje posiadają stałą pracę
- jedno z rodziców ma stałą pracę, a drugie dorywczą
- obydwój rodzice mają pracę dorywczą
- jedno z rodziców pracuje za granicą

4. Zaznacz przy każdym wierszu na ile jesteś zadowolony z:

	Bardzo zadowolony	Raczej zadowolony	Trochę zadowolony a trochę niezadowolony	Raczej zadowolony	Bardzo niezadowolony
Osobistego poczucia bezpieczeństwa					
Swojego charakteru					
Sposobu spędzania wolnego czasu					
Możliwości decydowania o sobie					
Możliwości rozwoju swoich zainteresowań					
Wyobrażeń o przyszłości					
Swojej pozycji w klasie, w szkole					
Kontaktów z kolegami					

5. W jakich sytuacjach i jak często podejmujesz z rodzicami niżej wymienione działania? (zaznacz przy każdym wierszu)

	Nigdy	Kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w roku
Spędzam czas spoza domem				
Rozmawiam z rodzicami				

o szkole i moich ocenach				
Rozmawiam z rodzicami o moich sprawach				
Wspólnie z rodzicami uprawiam sport lub inne ulubione zajęcia				
Uczestniczę w podejmowaniu przez rodziców decyzji				
Pomagam rodzicom w ważnych sprawach domowych				

6. Gdy przeżywasz trudne chwile w życiu lub masz jakiś problem to co robisz?

(zaznacz w każdym wierszu)

	Często	Czasami	Nigdy
Szukam samotności			
Rozmawiam z kolegą, koleżanką			
Rozmawiam o swoich sprawach z rodzicami			
Płaczę			
Mam problem z panowaniem nad swoimi emocjami, zdarza mi się coś zniszczyć			
Rozładowuję swoją złość np. targam gazetę, uderzam o poduszki, krzyczę w poduszkę, tupię			

Czytam książkę			
Słucham muzyki, oglądam filmy			
Surfuję w Internecie, gram w gry			
W sytuacji stresu mam problem z jedzeniem			
Szukam pomocy nauczyciela, psychologa, pedagoga			
Złuszczę się i kłócę z najbliższymi			
Staram się szybko zapomnieć o trudnościach			
Obrażam się na cały świat			
Modłę się			
Myślę ciągle o problemie, nie odpoczywam			
Maluję, gram na instrumencie muzycznym			
Robię coś innego			

7. Jak często widzisz, że ktoś w Twoim otoczeniu: (zaznacz w każdym wierszu jedną odpowiedź)

	Nigdy	widziałem to raz w życiu	widziałem to kilka razy w moim życiu	kilka razy w roku	kilka razy w miesiącu	kilka razy w tygodniu	codziennie
Pali tytoń							
Używa e-papierosów							

Pije alkohol							
Jest pijany/ pijana							
Złości się na kogoś							
Złośliwie kogoś krytykuje							
Kłóci się z kimś							
Wyzywa kogoś							
Bije kogoś							
Spożywa napoje energetycz ne							

7. Czy wiesz co to jest przemoc domowa?

- Tak
- Nie

8. Jeśli tak, napisz, co to jest własnymi słowami.

.....

.....

.....

9. Które z wymienionych sytuacji są Twoim zdaniem aktem przemocy? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- Nadmierna krytyka
- Zabranie pieniędzy lub innej rzeczy
- Klaps
- Dotykanie, gdy nie masz na to ochoty
- Wyśmiewanie
- Wysyłanie obraźliwych komentarzy w mediach społecznościowych czy przez sms

- Popychanie, szarpanie
- Grożenie
- Inne, jakie?

10. Zaznacz, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe, (postaw krzyżyk odpowiednim miejscu)

	Prawda	Fałsz	Nie wiem
Przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady pobicia			
Jeśli ktoś jest bity to znaczy, że na to zasłużył			
Nie trzeba mieć siniaków, czy być pobitym aby być ofiarą przemocy domowej			
Poniżanie i obelgi bolą tak samo, jak bicie			
Nawet po wielu latach osoba doznająca przemocy może przerwać przemoc			
Przemocy nie można ukrywać, trzeba takie sytuacje zgłaszać dorosłym			
Przemoc domowa jest przestępstwem			

11. Skąd wiesz co to jest agresja i przemoc oraz jakie są ich skutki?

- Od nauczycieli
- Od rodziców, opiekunów
- Od innego członka rodziny, np. babci, dziadka, cioci, wujka
- Od kolegów/ koleżanek
- Z telewizji
- Z Internetu
- Nie mam wiedzy na ten temat
- Z innych źródeł, jakich?.....

12. Do kogo zwróciłbyś/zwróciłabyś się o pomoc będąc świadkiem przemocy. Zaznacz maksymalnie 3 odpowiedzi.

- Do rodziców/ opiekunów
- Do innego członka rodziny
- Do nauczyciela, wychowawcy, pedagoga, psychologa
- Do kolegów/ koleżanek
- Zadzwoiłbym na numer telefonu zaufania
- Do terapeuty online
- Do osoby obcej
- Starałbym się rozwiązać problem sam
- Nie wiem do kogo miałbym udać się po pomoc
- Innych osób, jakich?.....

13. Czy byłeś/byłaś świadkiem przemocy?

- Tak
- Nie

Jeśli zaznaczyłeś/łaś odpowiedź „Nie” przejdź do pytania 17.

14. Gdzie akt przemocy, którego byłeś/byłaś świadkiem miał miejsce? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- W domu
- W szkole
- Na boisku
- W Internecie
- W miejscu publicznym np. na ulicy, w autobusie
- W miejscu ustronnym
- Inne, jakie?

15. Wobec kogo przemoc była stosowana? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

- Wobec rodziców
- Wobec rodzeństwa
- Wobec dziadków
- Wobec kolegów/ koleżanek
- Wobec nauczycieli
- Wobec nieznajomych

- Inne, jakie?.....

16. Uważasz, że należałoby poinformować kogoś z dorosłych, gdybyś Ty lub ktoś z Twoich bliskich (z rodziny lub znajomych) doznawał przemocy?

- Tak
- Nie
- Nie wiem

17. Czy zostałeś/uświadomiony/uświadomiona o konsekwencjach wynikających ze stosowania przemocy?

Zdecydowanie tak	Tak	Trudno powiedzieć	Nie	Zdecydowanie nie
------------------	-----	-------------------	-----	------------------

18. Czy znasz kogoś, kto doświadczył przykrych zachowań przez Internet?

- Nie znam
- Tak, znam

19. Czy zdarzyła Ci się któraś z poniższych sytuacji w Internecie - zaznacz właściwą odpowiedź. Możesz wybrać kilka.

- Podszywanie się pode mnie
- Wysyłanie do mnie przykrych wiadomości, zdjęć, filmów lub takich, których nie chcę oglądać
- Robienie zdjęć, filmów, na które nie wyraziłeś zgody
- Obrażliwe komentarze
- Wyzywanie w rozmowie na czacie
- Publikowanie lub rozsyłanie Twoich zdjęć
- Celowe wykluczenie ze społeczności

20. Czy natrafiłeś/natrafiłaś w Internecie przypadkowo na obrazy przedstawiające przemoc, których nie chciałeś oglądać?

- Tak
- Nie

21. Metryka, zaznacz płeć

- Kobieta
- Mężczyzna

Dyrektor Ośrodka
mgr Magdalena Rajska

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 poz. 177 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zielonki na lata 2025-2027 jest wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy różnych instytucji stawiających w centrum zainteresowania dobro rodziny i dziecka. Szczegółowe cele programu wskazują działania, wskaźniki tych działań oraz realizatorów poszczególnych działań. Ponadto ww. program stanowi pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny w odniesieniu do mieszkańców gminy Zielonki.

Konieczność podjęcia stosownej uchwały wynika z obowiązku zapewnienia ciągłości realizacji zadań wynikających z ww. ustawy.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Dyrektor Ośrodka
mgr Magdalena Rajska

